Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR
13
JOI, 26 MARTIE
1970, ANUL IV
(131)

Fiecare pionier-
un pom, o floare!

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

13

ÎN ZILELE DE 17—19 MARTIE 1970 A AVUT LOC PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN. LA ORDINEA DE ZI A PLENAREI: PROGRAMUL NAȚIONAL PRIVIND DEZVOLTAREA ZOOTEHNIEI ȘI CREȘTEREA PRODUCȚIEI ANIMALIERE IN ANII 1970—1980, PROGRAMUL NAȚIONAL PRIVIND GOSPODĂRIREA RAȚIONALĂ A RESURSELOR DE APĂ, EXTINDEREA LUCRĂRILOR DE IRIGAȚII, ÎNDIGUIRI, DESECĂRI ȘI DE COMBATERE A EROZIUNII SOLULUI ÎN ANII 1971—1975 ȘI PREVEDERILE GENERALE DE PERSPECTIVĂ PÎNĂ ÎN 1985.

APROBÎND ACEST PROGRAM DE O MARE IMPORTANTĂ PENTRU MERSUL ÎNAINTE AL AGRICULTURII NOASTRE SOCIALISTE, PLENARA A DEZBĂTUT ȘI APROBAT, DE ASEMENEA, ȘI ALTE DOCUMENTE PRIVIND CONTINUA DEZVOLTARE ȘI PERFECȚIONARE A SOCIETAȚII NOASTRE, DESCHIZÎNDU-SE NOI PERSPECTIVE ÎN RIDICAREA BUNASTĂRII POPORULUI. CONSTITUIND PARTE INTEGRANTĂ A PROGRAMULUI ADOPTAT DE CONGRESUL AL X-LEA, DE CREAREA ÎN ROMÂNIA A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE.

ÎN CADRUL LUCRĂRILOR PLENAREI A LUAT CUVÎNTUL TOVARĂȘUL **NICOLAE CEAUȘESCU,** SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, CARE A ROSTIT O AMPLĂ CUVÎNTARE.

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«DRAGĂ REDACȚIE,

Pionierii Școlii generale de 8 ani din satul Gogan, comuna Bahnea, județul Mureș, țin să vă aducă la cunoștință un fapt deosebit din viața unității lor. Pioniera Elisabeta Nagy **a primit zilele acestea distincția «Cutezătorul» pentru salvarea unei vieți omenești. Ea l-a salvat pe cooperatorul Francisc Meder, peste care căzuse o mare cantitate de pămînt. Pionierii unității noastre se mîndresc că au în rîndurile lor asemenea membri care ne fac cinste.»**

MARCELA BOILĂ
președinta unității de pionieri

Perfect! ne-am spus noi, citind scrisoarea pionierilor din Gogan și bucurîndu-ne împreună cu ei de fapta deosebit de curajoasă a colegei lor. Iată o scrisoare excelentă pentru rubrica noastră «Copii cu care ne mîndrim». Și totuși, după cum vedeți, despre Elisabeta Nagy ne-am hotărît pînă la urmă să scriem la rubrica «Scrisoarea săptămînii». Înseamnă asta oare că ne mîndrim mai puțin cu fapta Elisabetei? Nicidecum. Vrem, din contră, să stăruim mai mult asupra ei. De ce? Mai întîi fiindcă distincția «Cutezătorul», care se acordă copiilor ce săvîrșesc fapte deosebite, ne este deosebit de dragă și nouă. În fiecare cititor al revistei «Cutezătorii» ne place să vedem de fiecare dată nu numai un simplu lector, ci și un om de acțiune, un cutezător. Și, drept să vă spunem, pînă acum nu ne-am înșelat. Apoi, ne-a impresionat deosebit de plăcut felul în care au reacționat colegii ei, simțind nevoia nu numai să împărtășească din plin bucuria Elisabetei, dar hotărîndu-se s-o și comunice altora, adresîndu-se pentru aceasta, în primul rînd, revistei lor dragi «Cutezătorii». Nu știm cum se simte Elisabeta printre asemenea colegi, dar trebuie să recunoaștem că fiecare dintre noi n-am putea să ne simțim, împreună cu ei, decît foarte bine. *Noi nu știm, de asemenea, nici ce fel de fată este Marcela Boilă, care ne-a scris, în numele colegilor ei, despre fapta Elisabetei. Dar Marcela este președintă de unitate, copiii au avut încredere în ea cînd au ales-o și acest fapt, mărunt în aparență, că ea a pus mîna pe toc, să ne aducă la cunoștință cu promptitudine un fapt deosebit din viața unității de pionieri din care face parte, ne spune nouă că nu s-au înșelat copiii atunci cînd au spus «da» pentru Marcela. De unde se vede că faptele bune se atrag, se presupun unele pe altele: copiii de la Gogan nu sînt numai curajoși. Ei sînt și buni colegi, buni prieteni, și au ceea ce într-un cuvînt se cheamă* personalitate!

COOPERATORI LA 15 ANI?

DA!
spun Cutezătorii

Pămîntul mai păstrează în brazdă aromă de zăpadă. Primăvara însă, mai ales cînd e vorba de agricultură, nu-ți acordă prea mult răgaz. Așa că...

— O să-l împărțim în șapte sau opt parcele, pentru legume și cereale, spune cu autoritate șeful de fermă.

— E bine, îl aprobă cei din jur.

Cu carnețelul în mînă, cineva face niște socoteli. Apoi spune cu glas tare:

— După calculele mele, scoatem vreo 20 000 de kilograme...

— Cel puțin.

Dar, despre ce este vorba? Pionierii ialomițeni, de la Școala din comuna Cuza-Vodă, au organizat, pe o suprafață de 5 hectare, o minifermă didactică. Micii fermieri fac toate lucrările, deținînd totodată și funcțiile de «conducere»: șef de fermă, economist, șefi de echipe. Așadar, pasiunea lor, sprijinită îndeaproape de oameni de specialitate, și-a găsit o expresie deosebit de interesantă.

CALENDAR

MARTIE

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
					30	31

27 MARTIE 1845

— s-a născut Vilhelm Konrad Röntgen, fizician german (m. 1923), care în cursul unor experiențe a descoperit razele «X», cu numeroase întrebuințări în fizică, tehnică, medicină. Röntgen a fost cel dintîi laureat al Premiului Nobel pentru fizică.

29 MARTIE 1970

— se împlinesc 155 de ani de la nașterea lui Costache Caragiale, actor și mare animator al teatrului românesc (m. 1877). A organizat mișcarea teatrală de la Iași, Botoșani, Craiova și a fost primul director al Teatrului Național din București, inaugurat în 1852

30 MARTIE 1970

— se împlinesc 90 de ani de la moartea lui Gheorghe Magheru, unul dintre conducătorii revoluției de la 1848. Aflat în fruntea maselor revoluționare de la Craiova, el s-a împotrivit cu toată forța boierimii reacționare, care dorea să înăbușe revoluția.

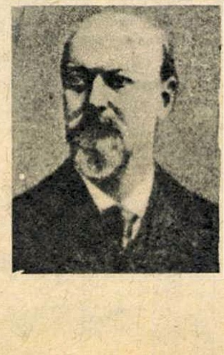

2 APRILIE 1970

— se împlinesc 45 de ani de la moartea chimistului român Petru Poni, (n. 1841) cunoscut mineralog. El este acela care a făcut primele cercetări asupra compoziției chimice a mineralelor din țara noastră. Petru Poni a descoperit două minerale noi: broștenita și badenita. Lui i se datoresc, de asemenea, primele manuale de fizică și de chimie în limba română.

Vă mai amintiți? Echipajul «Cocorul», alcătuit din 10 pionieri din școlile generale ale orașului Giurgiu, a cîștigat anul trecut concursul «Expediție pionierească». O dată cu începutul acestui an, «cocorii» au pornit din nou în lungul drum al competiției. Deocamdată ei au cîștigat etapa I, interjudețeană și se pregătesc pentru celelalte etape. Șase dintre membrii echipajului: Silviu Cristea, Daniel Mitroi, Mihai Sîrbu, Constantin Gîscă, Rodica Costache și Aurora Georgescu au fost premiați pentru rezultate deosebite obținute în cadrul «Zilelor școlarului econom» inițiate de Direcția județeană CEC, Ilfov. De unde se vede că aripa «cocorilor» e pregătită pentru zboruri din ce în ce mai înalte.

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

3. Iarna care, să sperăm, a plecat definitiv, a fost foarte grea în unele țări din Europa. Zăpada abundentă, gerurile și viscolele au creat tot felul de dificultăți nu numai oamenilor, ci și animalelor. Dovadă și cazul acestei veverițe din parcul localității Davos (Elveția) care, pentru că nu mai găsea hrană consistentă și suficientă, a apelat la serviciile micuțului ei prieten.

Tînărul și copilul din fotografia de mai sus sînt eroii unei întîmplări senzaționale și emoționante totodată petrecută în Franța.

Rafik Maliana (dreapta), în vîrsta de 5 ani, a căzut de la etajul 7 al unei clădiri, fără să i se întîmple nimic rău. Nu s-a ales cu nici o zgîrietură, nici cu un cucui măcar. Explicația acestui fapt... inexplicabil? În momentul accidentului, pe trotuarul de vis-a-vis mergea tînărul Jean Pierre Chopin (stînga), profesor de educație fizică. El l-a văzut pe copil în momentul în care a alunecat de pe balcon și, cu toate că și-a dat seama de pericolul la care se expune, a traversat în fugă strada, a întins brațele și l-a prins cu o fracțiune de secundă înainte de a se zdrobi de caldarîm.

de ADRIAN LUCACI

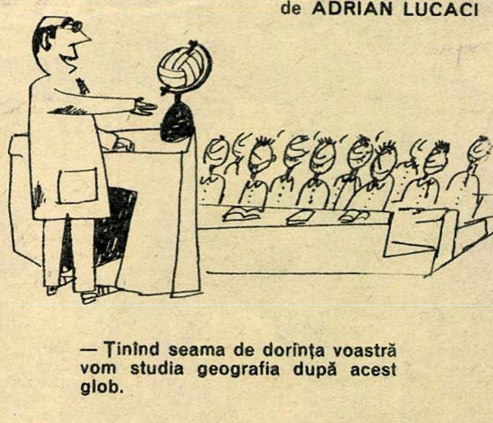

— Ținînd seama de dorința voastră vom studia geografia după acest glob.

Fiecare pionier-un pom, o floare!

INTERVIU CU TOVARĂȘUL
VIRGILIU RADULIAN,
PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR, ADJUNCT AL MINISTRULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

— În curînd, copiii din întreaga țară vor participa, rînd pe rînd, în funcție de zonele geografice în care se află, la zilele febrile din «Săptămîna primăverii». Vă rugăm să ne spuneți, tovarășe președinte, ce rol credeți că ocupă natura în viața omului contemporan și a copilului în special?

— Oricînd, iar în zilele civilizației tehnice de astăzi cu atît mai mult, natura contribuie la dezvoltarea armonioasă și multilaterală a omului, îl face apt de muncă, îi dezvoltă vigoarea și sănătatea, îl reconfortează, insuflîndu-i optimism, prospețime, tărie, elan.

Natura este un nesfîrșit izvor al cunoașterii. Cine nu pășește pe cărările naturii pentru a pătrunde tainele ei este orb, cine nu aude și nu simte freamătul ei este surd. Căci a cunoaște natura înseamnă a cunoaște și stăpîni universul, înseamnă a fi puternic, conștient, capabil de acțiune. Natura este în același timp prilej de încîntare estetică, de trăire a unor sentimente superioare. Frumusețea peisajului, armonia și ritmul vieții în mijlocul naturii sensibilizează și înnobilează spiritul uman. De aceea arta, cultura, civilizația, datorează atît de mult naturii. Nu întîmplător, operele nemuritoare ale poeziei și literaturii, ale muzicii, ale artelor plastice au fost inspirate de natură.

Ca să fii spirit integru și superior, ca să-ți desfaci larg aripile cutezanței și cunoașterii, ca să te simți stăpîn pe tine însuți și încrezător în forța creatoare a gîndirii umane trebuie să cunoști, să înțelegi și să iubești natura.

(continuare în pag. a 4-a)

ANTOLOGIE LIRICĂ

LUCIAN BLAGA (1895–1961)

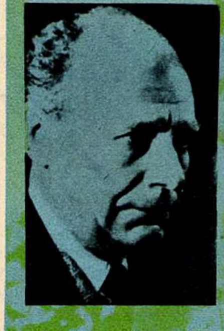

Poet de o mare sensibilitate, cultivînd mitul și privind lumea prin prisma unui filozof modern, Lucian Blaga aduce în lirica românească o notă cu totul originală, un timbru propriu. A scris mai multe volume de versuri (Poemele luminii 1919; În marea trecere 1924; Lauda somnului 1929; La cumpăna apelor 1933; La curțile dorului 1938; Mirabila sămînță 1962) — în care cîntă natura, dragostea, marea simplitate a vieții rustice. «Mirabila sămînță» este un adevărat imn dedicat naturii vegetale, germinației, împlinirii. Lucian Blaga este de asemeni, autorul unor valoroase piese de teatru și al unor lucrări de filozofie și estetică.

Focuri de primăvară

Îngînînd prin văi tăria
sună ramul, sună glia.
Focuri ard, albastre ruguri.
Pomii simt dureri de muguri.

Prinși de duhul înverzirii
prin grădini ne-nsuflețim.
Pe măsura-naltă-a firii
gîndul ni-l dezmărginim.

Ce-am uitat, aprindem iară.
Sub veșminte ne ghicim.
Căutăm în primăvară
un tărîm ce-l bănuim.

Căutăm pămîntul, unde
mitic să ne-alcătuim,
ochi ca oamenii să deschidem,
dar ca pomii să-nflorim.

ALBUMUL DE ARTĂ «CUTEZĂTORII»

Vermeer Van Delft

1632/1675

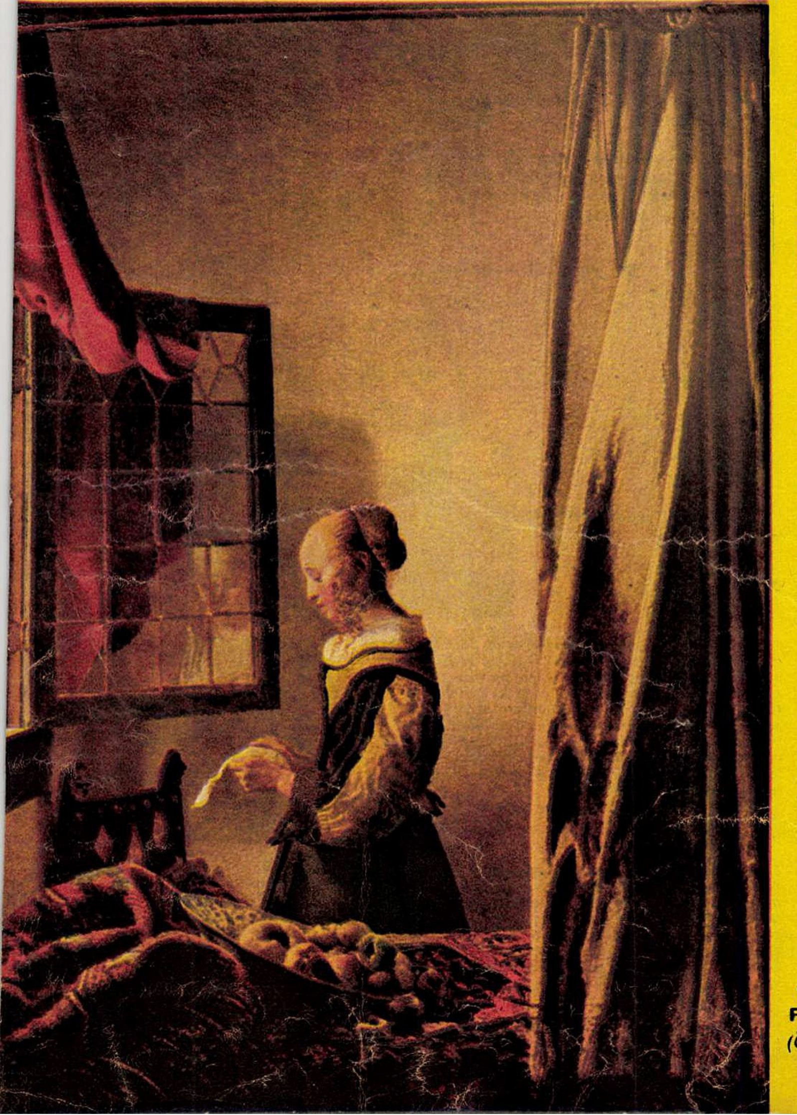

VERMEER VAN DELFT:
FEMEIA CU SCRISOAREA
(GALERIA DE ARTĂ DIN DRESDA)

Cu fața spre fereastra deschisă prin care pătrunde calm lumina naturală a zilei, o femeie citește o scrisoare. Este o scenă obișnuită, intimă, de interior, caracteristică picturii «de gen», care a fost dezvoltată mai ales de școala olandeză de pictură. Artistul a știut să dea acestei scene — ca și celorlalte interioare pe care le-a pictat — un farmec cu totul deosebit. Timpul pare a se fi oprit o clipă pe loc. Toate lucrurile sînt parcă imobile, așezate fiecare la locul lor într-un echilibru stabil — pînă și draperiile ne apar cu faldurile lor înțepenite. Și, totuși, întregul interior vibrează. Lumina aurie a zilei scaldă obiectele, chipul femeii, scrisoarea. Culorile capătă o delicată frăgezime. Contrastul acesta dintre imobilitatea obiectelor și vibrația culorilor, contrast care dezvoltă pe un plan original tehnica clarobscurului, a întrepătrunderii dintre lumină și umbră, constituie de fapt caracteristica tehnicii picturale a lui Vermeer Van Delft, considerat unul dintre marii coloriști ai lumii. Se cunosc astăzi foarte puține date despre viața artistului care, curînd după moartea sa prematură, a fost dat uitării pentru multă vreme. Cercetătorii abia au identificat 35 de tablouri ale sale. Toate sînt însă capodopere înscrise la loc de cinste în secolul de aur al picturii olandeze.

HORIA HORȘIA

1) Numiți orașul în care a trăit Vermeer ....
2) Spuneți numele unuia dintre cei mai renumiți pic
olandezi contemporani cu Vermeer ....

CUPON
3
SERIA A II-A

Fiecare pionier- un pom, o floare!

(urmare din pag. a 3-a)

— Natura, se spune de obicei, este un mare învățător. Care credeți că este vîrsta cea mai potrivită formării deprinderilor practice în mijlocul naturii? Ce semnificație poate căpăta, din acest punct de vedere, simpla plantare a unui pom sau a unei flori, să zicem?

Dragostea de natură o dobîndește omul în copilăria, în tinerețea sa. Iată de ce, printre pionieri și școlari, întîlnim mulți și adevărați prieteni ai naturii. Ei nu se mulțumesc să cunoască și să admire natura în excursiile și drumețiile lor, ci o ocrotesc și o îmbogățesc prin munca lor.

— Plantarea unei flori sau a unui pom este tot una cu grija pentru păstrarea și înmulțirea frumuseților și bogățiilor patriei. Este, în același timp, un act de cultură și de civilizație, de bun gust, expresia dragostei statornice pentru frumos, pentru desăvîrșire. Cel care sădește și îngrijește flori este neîndoielnic *un cutezător și un pionier în adevăratul înțeles al cuvîntului.*

Un pionier și un cutezător pentru că fapta sa este o faptă și un gînd nobil, dedicat generațiilor de mîine, o trainică legătură pusă între trecut, prezent și viitor, participare vie și însuflețită la făurirea progresului țării.

Nu de mult, s-au împlinit 120 de ani de la nașterea Luceafărului poeziei noastre, a celui care a îndrăgit și a cîntat cu atîta căldură natura plaiurilor românești. Pionierii din Botoșani au inițiat plantarea de tei pretutindeni pe unde a trăit Eminescu, iar pionierii din multe județe au răspuns cu înflăcărare acestei chemări. Ce exprimă gestul lor — dragostea pentru natură, admirație și recunoștința față de creatorii culturii naționale, devotament față de patrie? Toate la un loc, dovadă a atașamentului lor față de tot ceea ce poate constitui faptă demnă pionierească.

Tocmai de aceea Consiliul Național al Organizației Pionierilor este încredințat că toți pionierii țării vor participa cu entuziasm la înfăptuirea chemării «FIECARE PIONIER — UN POM, O FLOARE», acțiune pe cale de a deveni una dintre cele mai frumoase tradiții pionierești.

Și pentru că revista «Cutezătorii» se adresează copiilor, în numele lor, o întrebare directă: unde v-ar plăcea să vedeți flori plantate de copii?

— Pretutindeni! Florile țării, tinerele mlădițe ale poporului, copiii crescuți sub razele luminoase ale socialismului și privegherea plină de dragoste a partidului, vor dărui, la rîndul lor, cu recunoștință și devotament patriei, flori. Pionierii fac și vor face totul pentru ca țara să fie tot mai frumoasă, tot mai puternică. Puieții sădiți astăzi vor deveni mîine copaci viguroși, puternici. Pionierii care i-au îngrijit vor crește o dată cu ei, devenind cetățeni destoinici. Înfrățiți cu natura puterea lor va spori de asemenea o dată cu transformarea țării, cu munca dedicată progresului ei.

— Este binecunoscută tăblița cu inscripția «Nu călcați, nu rupeți florile!» Și totuși, în fața acestor tăblițe mai sînt unii care uită brusc să citească... Ce am putea să le spunem acestor «uituci»?

— Că fapta lor este rușinoasă, că orice tînăr civilizat respinge și condamnă o asemenea atitudine. Pionierii pot și trebuie să le amintească regulile comportării civilizate și ale demnității.

— Ce posibilități se află la îndemîna elevilor care nu se mulțumesc doar cu contemplarea naturii, ci aspiră să-i cunoască legile, ba chiar să determine transformarea ei în folosul oamenilor?

— Să devină prieteni ai naturii cu fapta, să dea viață acelei îndatoriri din Statut care arată că pionierul «iubește și ocrotește natura, caută să cunoască frumusețile și tainele ei». Le doresc să înfăptuiască cît mai bine această îndatorire.

— Vă mulțumim.

Cutezătorii

Bună dimineața, primăvară!

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

REPORTAJ DE LIDIA NOVAC

Meteorologii, elevi la Școala din Țintea-Băicoi anunțau timpul probabil pentru următoarele trei zile... *Vremea în încălzire. Cerul mai mult senin. Vîntul va sufla potrivit din sectorul sud-est. Vor cădea ploi de scurtă durată. Temperatura în creștere ușoară.*

Elevii de serviciu au transmis, ca de obicei, prognoza vremii: la cooperativa agricolă, la stația județeană de

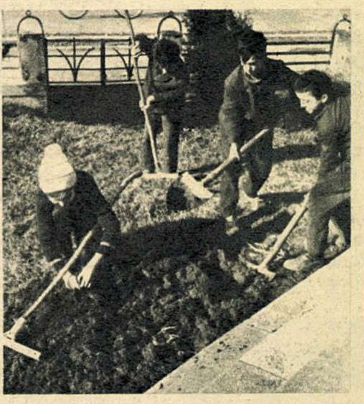

▲ *Aici, vor străluci petalele de purpură ale bujorilor.*

Tufele acestea pline de spini nu prea te îmbie să te apropii și totuși din ele își va răspîndi parfumul frumoasa rosa moscheta. ▶

▼ *Un surîs primăverii.*

REPORTER CLUB «CUTEZĂTORII»

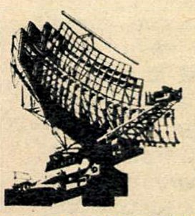

RADARUL ROZETELOR

◀ *Clubul sportiv «Cutezătorii» de la Palatul pionierilor din București ne informează că a luat ființă o grupă experimentală de gimnastică modernă cu copii mici între 4 și 7 ani. Excepție de vîrstă face numai micuța Daniela — 3 ani — dar, care, dovedind aptitudini deosebite și o mare receptivitate la tot ceea ce se predă, ar putea fi considerată încă de pe acum o «speranță» a clubului.*

- «Noi, pionierii de la Școala generală Lunca Prut, comuna Trifești, județul Iași *am reușit să colecționăm peste 500 obiecte etnografice cu care am amenajat un muzeu în casa scriitorului Costache Negruzzi. Muzeul cuprinde pe lîngă aceste obiecte etnografice specifice satului nostru și mărturii privind istoricul școlii. Sînt expuse de asemenea, obiecte aparținînd familiei Negruzzi, imagini din viața și activitatea mai multor generații ale acestei familii».*

Sofia Petraru, *cl. a VII-a*,
Scoala generală Lunca-Prut, jud. Iași

Pentru vizitatorii castrului roman de la Cășeiu, județul Cluj, o veste îmbucurătoare: unitatea de pionieri a pregătit cîteva călăuze dintre cei mai destoinici, și mai...documentați elevi. Recunoscuți ca buni «istorici» ai unității, ei pot răspunde cu promptitudine, competență și, fără îndoială, cu bogate detalii informațiilor solicitate de către vizitatori.

CONVORBIRILE REPORTERULUI PIX

Desigur, mă bucur că a venit primăvara, că vor înverzi pădurile, că voi o să fiți mai veseli, mai zburdalnici. Dar adevăratul motiv al mulțumirii mele este faptul că, în ultimul timp, îmi scrieți lucruri mult mai interesante. Și-am să vă dau un singur exemplu.

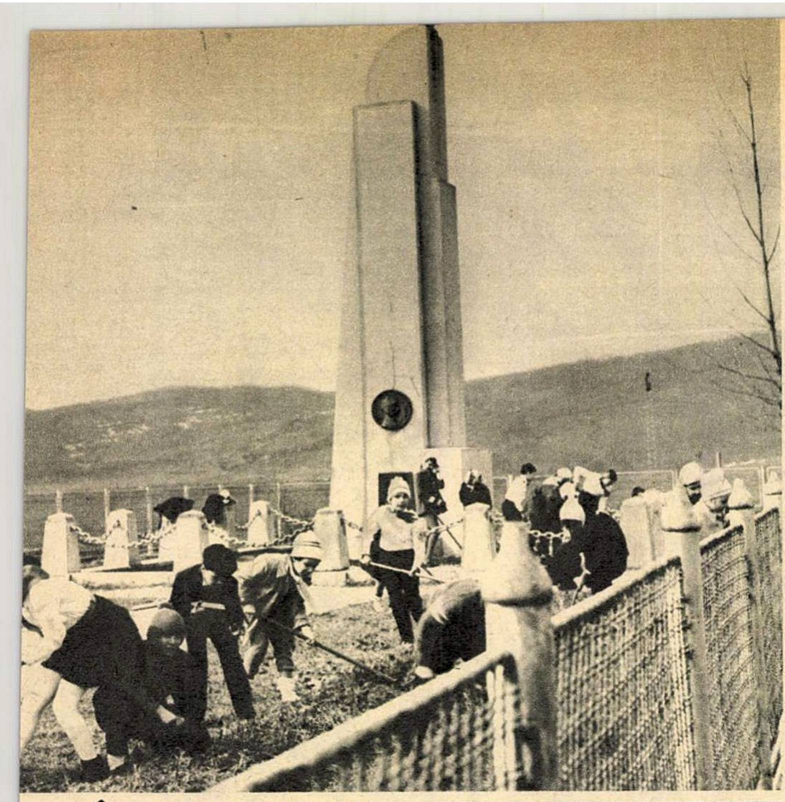

Sus, pe culmi mai stăruie zăpada, dar aici pionierii au și adus primele flori.

meteorologie și, bineînțeles, la cercul naturaliștilor. Vine primăvara!

La primul semnal, băieții și fetele, buni gospodari, au și apărut în grădina școlii s-o întîmpine. Au sădit panseluțe albe, au făcut toaleta brazilor ornamentali. S-au dus apoi la monumentul ridicat în cinstea eroilor care au căzut pentru apărarea patriei, au curățat părculețul din jur, au săpat straturile în care vor străluci petalele de purpură ale bujorilor.

Primăvara nu s-a oprit însă numai la Țintea. A trecut pe la Casa pionierilor din Băicoi, unde i-a găsit pe copii împodobind pomii cu căsuțe pentru păsărele. A coborît apoi spre șosea și, aici, nu mică i-a fost emoția: la intrarea în Bănești, în jurul monumentului ridicat în amintirea lui Aurel Vlaicu, și-a întîlnit vechi cunoștințe. ANCA BOTOROG, DAMIAN CEZAR, RODICA NICOLAU, MIRCEA CĂLIN, SANDA STRATULAT, ADRIAN TUDORACHE și alți pionieri din Cîmpina, despre a căror hărnicie aflase multe, încă de anul trecut. Curioasă să vadă ce mai este prin oraș, primăvara a pornit la plimbare. S-a oprit la Casa pionierilor. În seră, adevărată sărbătoare. Tufele bogate de *cale* au înflorit toate. Copiii au întîmpinat primăvara cu flori mari și albe, albe...

A pornit apoi primăvara sprințară mai sus, spre munte, la Comarnic. Bineînțeles că și aici se aflase de venirea ei! De jos, din șosea, și pînă sus, pe deal, la liceu, se răsfățau în vînt brăzișorii conici. Copiii tundeau tufele de crizanteme, plantau meri. Dar primăvara nu s-a oprit în loc, a coborît pe Valea Prahovei, la Ploiești, unde, în jurul monumentului eroilor de la Grivița (1877—1878) se aflau pionierii din oraș, sădeau panseluțe albe. A trecut și mai departe, la Galați și Brăila, la Timișoara, Arad, la Cluj, sus, în Maramureș, la Botoșani și Suceava. Acolo, la Ipotești, se clătinau în vînt teii plantați de pionieri în memoria luceafărului poeziei românești, Eminescu. Cum au simțit primăvara, ei și-au înclinat frumos crengile: Bună dimineața, Primăvară! Copiii țării te sărbătoresc, este săptămîna ta, săptămîna muncii și a bucuriei.

Primăvara a venit în seră încă din luna... februarie!

REPORTER CLUB CUTEZĂTORII
ROZETA SĂPTĂMÎNII

ÎNTÎLNIRE CU BUNICII SATULUI

Lăureni — *este numele satului nostru. Un sat mic, așezat între valea Mureșului și Valea Nirajului. Școala, nici ea nu este mare, însă are elevi harnici, iscoditori, plini de inițiativă. De curînd, ne-am gîndit că bunicii noștri ar avea multe lucruri de povestit, din trecutul lor, al satului nostru. Așa că, i-am rugat pe cei mai vîrstnici să ne facă o vizită la școală.*

Ziua aceea a fost plină de emoții. Cînd i-am văzut apărînd pe uliță, atît de gravi, îmbrăcați ca de sărbătoare, parcă ne-a fost teamă că programul nostru artistic, pregătit în cinstea lor, n-o să fie la înălțime.

Dar, totul a fost cum nici nu ne așteptam mai bine. Am aflat o sumedenie de lucruri despre viața grea a țăranilor din satul nostru în trecut, despre școală, despre momente dramatice din primul război mondial, la care au participat, am ascultat (și ne-am notat) unele cîntece vechi, bătrînești.

La sfîrșitul întîlnirii, i-am rugat pe bunici să se fotografieze cu noi. Rezultatul? Priviți-l!

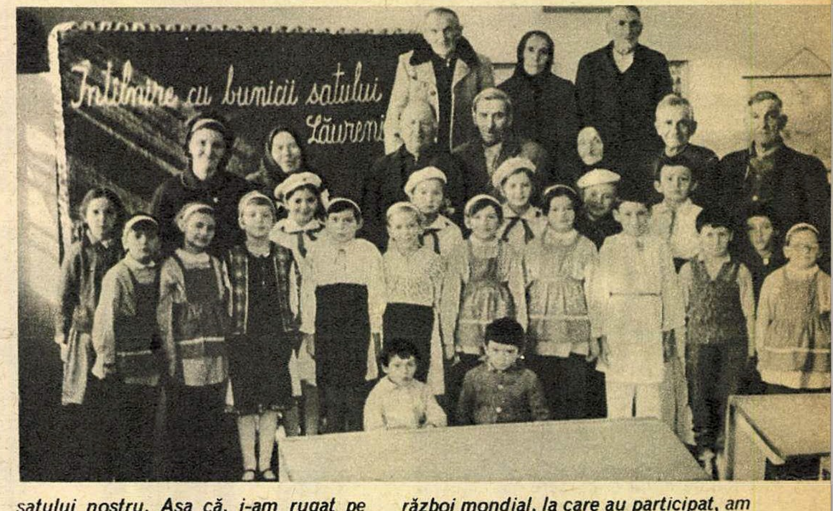

ENIKO SIPOȘ, Școala generală Lăureni, jud. Mureș

— CE NU ȘTIE SĂ FACĂ UN REPORTER !!!?!

Iuliu Topan, din Gherla, unul dintre prietenii clubului nostru (de ale cărui treburi, știți bine că mă ocup) mi-a trimis deunăzi o scrisoare în care îmi spunea așa: «Noul meu reportaj se intitulează: «Îmi place să știu». «Da, îmi place foarte mult să știu. Am colecții bogate de: timbre 2500; de vederi 52; de Cutezătorii — toate numerele, Rachetele Cutezătorii — toate numerele, ziarul Sportul — toate numerele din iunie 1968 pînă acum, revista Sport — toate numerele din 1969, revista Fotbal — 14 numere. Am ierbar, insectar, diascop cu 47 de diafilme și 20 de monede vechi, una de acum 158 de ani. În afară de acestea mai sînt înscris la biblioteca raională din Gherla și am citit peste 550 de cărți».

Atît! Atît și nimic mai mult mi-a scris Iuliu. Bine, veți spune voi, dar el a spus în cîteva rînduri o sumedenie de lucruri. Ce, este o bagatelă să ai 2500 de timbre? Sau e simplu să-ți alcătuiești ierbar, insectar iar pe deasupra să mai faci și colecție numismatică?

Știu, știu foarte bine toate aceste lucruri. Dar, ca reporter îmi este pur și simplu ciudă, cum poate cineva să treacă pe lîngă atîtea subiecte...

Că înșiruirea lui Iuliu nu este reportaj, sper că sînteți și voi de acord. Și tot așa, ar trebui să fiți de acord că, probabil, Iuliu ar fi avut o mulțime de povestit despre nenumăratele lui timbre, că măcar unele, poate cele mai prețioase, au o poveste a lor. Sau, monedele acelea foarte vechi, n-au ele oare un trecut interesant? Cum au ajuns în colecția prietenului nostru?

Dar, mie de un singur lucru mi-e teamă. Nu cumva Iuliu s-a gîndit, așa cum îmi mai scriu unii? «Dragă reportere Pix, eu îți trimit aceste date, te rog «aranjează-le» cît mai frumos și publică-le.

Scuză-mă dacă am făcut greșeli de ortografie, dar m-am grăbit».

Ei bine, nu! Rolul meu nu este acesta, ci acela de a face ca în această pagină unde se tipăresc lucrările voastre, să apară cele mai frumoase «Rozete» scrise DE VOI.

P.S. Dragi prieteni ai clubului nostru, aștept nerăbdător reportajele, fotoreportajele, caricaturile, știrile voastre pe care să le pot nota cu «Rozete roșii». Iar ca noutate, vă anunț, că în curînd va apărea rubrica «Revista revistelor școlare». Cît de curînd? Depinde de voi în ce măsură îmi veți trimite cele mai reușite reviste apărute în școala voastră.

PIX

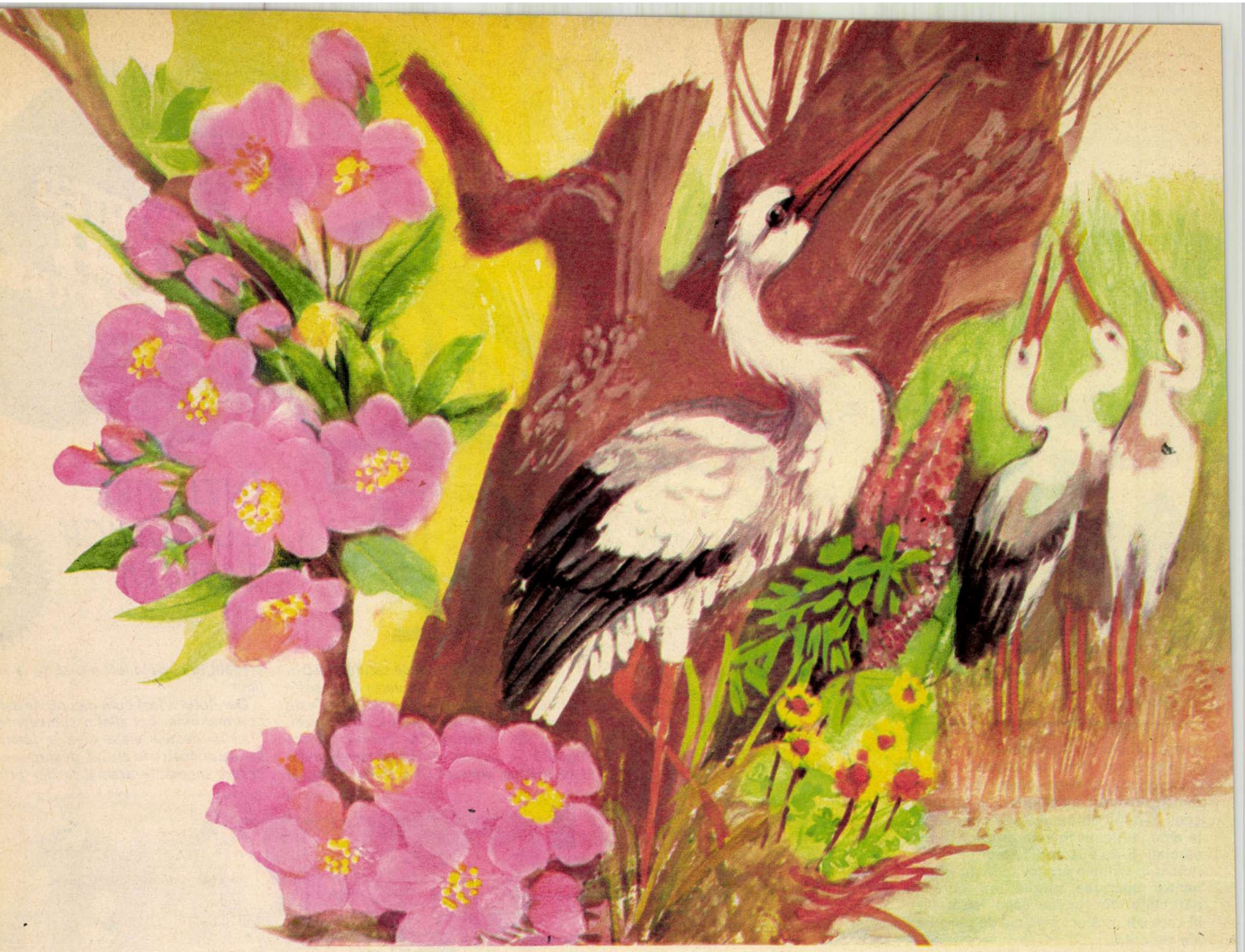

Desen: OFELIA DUMITRESCU

BERZELE

de ECATERINA ROŞCA

De fiecare dată cînd mă gîndesc la întîmplările din primăvara aceea, îmi vine să cred că am avut un vis neobişnuit sau că totul s-a petrecut în închipuirea mea. Imaginile îmi revin tot atît de vii ca atunci, nici un amănunt nu se pierde, dimpotrivă, cînd stau şi mă gîndesc parcă totul se amplifică şi de fiecare dată mă străbate un fior.

Era la începutul lui martie şi soarele începuse să încălzească dintr-o dată cu putere. Mă săturasem de atîta zăpadă, de iarna grea, care mă chinuise luni de-a rîndul, nu-mi place frigul, aşa că zilele acelea m-au înviorat şi aproape că tot timpul stăteam pe afară. Îmi plăcea să mă uit la mormanele de zăpadă care se topeau văzînd cu ochii, devenind tot mai mici, mai negricioase. Pămîntul cu miros proaspăt de primăvară era invadat peste noapte de ape care se transformau în băltoace. De sus, de pe deal, apele se adunau chiar în valea din spatele casei noastre, şi dacă aş fi stat să ascult în liniştea aceea adîncă, le-aş fi auzit precis susurul. Argeşul nu-şi mai putea stăpîni puhoiul care se revărsase peste lunci, lăstărişurile tinere erau acoperite şi numai sălciile se simţeau în lumea lor. Înmuguriseră dintr-o dată, iar crengile aplecate spre oglinda apelor se luminaseră căpătînd o culoare galben-verzuie ca cea a spicului de secară în pîrg.

În fiecare dimineaţă ieşeam în grădină, aerul era răcoros, încărcat de un anume parfum pe care n-aş putea să-l definesc, priveam la caişii cu mugurii roşii care, cu fiecare zi, deveneau tot mai mari, gata-gata să înflorească. În livezi gospodarii ieşiseră să tundă crengile uscate din pomi, să grebleze uscăturile şi să le ardă prin ogrăzi. «Abia acum se simte că a venit primăvara», spunea mama de fiecare dată cînd simţea mirosul iute al fumului de crengi şi frunze uscate care umplea văzduhul. Un fel de nelinişte pusese stăpînire pe mine, nu mă mai săturam de joacă şi aş fi stat cît e ziua de mare tot pe drum. După venirea de la şcoală abia că ne lăsam ghiozdanele şi plecam în grabă pe uliţă unde, împreună cu ceilalţi băieţi, născoceam fel de fel de jocuri care ne ţineau acolo pînă seara. Acasă mai era de găsit doar Rada, soră-mea cea mică. Cînd ajungeam abia că ne făceam lecţiile şi cădeam doborîţi de oboseală, cufundîndu-ne într-un somn adînc din care dimineaţa ne trezeam cu mare greutate. În dimineaţa aceea însă, eu am fost cel care m-am trezit primul. Nu dormisem toată noaptea din cauza tezei la fizică şi mă hotărîsem să mă scol mai devreme ca să mă mai uit peste nişte formule. M-am dus la fereastră ca de obicei şi nu ştiu ce s-a întîmplat cu mine, am simţit că mi se lungeşte faţa şi mii de furnicături îmi încălzesc corpul. M-am trezit strigînd atît de tare ca şi cînd nu m-aş fi aflat într-o încăpere, ci undeva într-o vale adîncă în care am descoperit ceva nemaipomenit.

— Veniţi să le vedeţi, repede. Au sosit, au sosit berzele!

Strigătul meu i-a speriat pe toţi ai casei, aşa cum mă speriasem şi eu auzindu-mă, căci au sărit din aşternuturi ca şi cînd ar fi auzit de un incendiu sau de o inundaţie, şi s-au bulucit la fereastra dinspre cîmpul din spatele casei unde mă aflam şi eu. În faţa noastră, a tuturor, apărea acum în toată splendoarea lui un tablou unic, cu adevărat unic, căci puţini au ocazia să vadă măcar o dată aşa ceva: obosite de drum, păsările pe care le aşteptam în fiecare primăvară cu aceeaşi bucurie, sosiseră. Erau multe, mai multe ca niciodată, iar locul unde se așezaseră devenise peste noapte un fel de împărăție a berzelor. Unele își găsiseră loc de popas chiar sus, pe coama dealului, stăteau drepte, nemișcate și privite de jos păreau dăltuite în piatră. Altele, probabil flămînde, ca după un drum tare lung, căutau hrană, îndărătnice, cu ciocul lor subțire, prin baltă.

Nu știu cît am stat așa și nici nu știu ce au simțit frații mei, dar prin cap mi-au trecut fel de fel de gînduri. De unde or fi venit ele tocmai aici? Poate că, printre ele se află și barza aceea care își făcuse cuib pe șura din ograda noastră și care plecase cu cei doi pui ai ei așa, pe neașteptate, lăsînd cuibul pustiu. Poate chiar ea adusese întregul stol aici.

M-am dezlipit greu de la fereastră, iar în drum spre școală aveam mereu în față spectacolul acela neobișnuit. Nu mă mai preocupa nici teza la fizică, nici întîlnirea pe care mi-o dădusem pentru după-amiază ca de obicei, cu băieții, și aș fi vrut să rămîn singur să privesc jocul berzelor, care mi se părea că sînt ale mele, și că eu trebuie să le port de acum de grijă. Dar asta nu se putea și eram nevoit să-mi văd mai departe de treburi, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Spre seară bucuria mi se transformă într-un fel de neliniște amestecată cu teamă. Un vînt rece începuse să bată șfichiuind tot ce întîlnea în cale. Cădea o ploaie măruntă și sîcîitoare, iar întunericul veni repede. Pomii se întristaseră dintr-o dată, mugurii caisului se făcuseră parcă mai mici, iar ulițele deveniseră din nou pustii. Berzele mele rămăseseră însă acolo, pe balta rece, zgribulite și adunate grămadă, înfruntînd ploaia. Le priveam de la fereastră și-mi dădeam curaj cu gîndul că, dimineața cerul se va însenina din nou, soarele va încălzi la fel ca în alte zile și totul va fi ca înainte Așa am adormit și a doua zi nici nu se luminase bine cînd am sărit la fereastră. Am încremenit, inima parcă a stat dintr-o dată, boabe reci am simțit că-mi acoperă fruntea: un praf alb de zăpadă se așternuse din nou, iar gerul nemilos înghețase apele. O dată cu ele înghețaseră acolo, pe baltă, și berzele mele. Rămăseseră prizoniere cu picioarele lor lungi prinse în pojghița de gheață. Gîndurile mi se învălmășeau, nu mai vedeam nimic și cîteva minute n-am putut să scot un cuvînt; cu încetul mintea mi s-a luminat și ideea mea a venit ca o explozie. Nici nu-mi pusesem încă bocancii că frații mei erau gata pregătiți cu tot felul de unelte ca și cînd ne-am fi dus în cine știe ce expediție. Am alergat spre baltă și odată ajunși am început să spargem pojghița de gheață cu ce aveam la îndemînă, scoțînd de acolo berzele, una cîte una. Ele, ca și cînd ar fi înțeles că venisem acolo să le salvăm, stăteau liniștite și se lăsau duse în brațe de Rada și Dorin, care într-un adevărat maraton alergau cînd spre casă, cînd spre baltă.

Cred că toată povestea asta a durat vreo trei ceasuri. Cînd am ajuns în casă eram uzi pînă la piele, picioarele parcă erau din sloiuri de gheață, iar mama, fără să scoată un cuvînt, începu să ne dezbrace în grabă. Într-una din camere nu mai aveai loc nici unde să arunci măcar un ac. La căldură, berzele mele începuseră să-și dezmorțească picioarele, să-și scuture aripile înghețate, iar eu, cu toate că știam ce o să urmeze peste cîteva zile, eram fericit.

LENIN ȘI KOLEA

LENIN
1870
1970

...Cînd se întoarse din «inspecția» făcută pe malul lacului, Kolea îl găsi pe Lenin din nou cufundat în lucru. Se așeză lîngă colibă și îl urmări mult timp pe Lenin: acesta scria, cugeta, se ridica în picioare, se plimba de colo pînă colo, meditînd, fără să ia în seamă căldura cumplită. Kolea ar fi vrut să-l cheme pe Lenin la scăldat, dar nu îndrăzni să-l întrerupă din lucru știind că asta l-ar fi supărat pe tatăl său.

Stătu ce stătu, apoi o luă din nou spre lac. Aici, într-un loc ferit, erau ascunse undițele. Scoase una din ele și începu să pescuiască, dar peștele nu trăgea, era prea cald. Ascunse din nou undița și, din același adăpost, scoase un arc cu săgeți și trase puțin la țintă. Toată dimineața umblase în jurul colibei, îndeplinind conștiincios rolul lui de cercetaș. Călca cu băgare de seamă pe cărare, desfăcea fără zgomot crengile copacilor, scrutînd contururile ciudate ale copacilor uscați, încremenea ascultînd foșnetul surd al pădurii și bîzîitul țînțarilor în lăstăriș.

Afundîndu-se în desiș, auzi curînd șuieratul întretăiat al coasei; tot furișîndu-se, ajunse pînă la poiana din pădure unde se afla partea de fîneață a lui Rassolov, și el muncitor din Sestroretk, care locuia în cătunul Razliv, nu departe de casa lui Emelianov.

Kolea se culcă la pămînt și începu să se tîrască, dar deodată încremeni după un copac. Rassolov cosea, ștergîndu-și din cînd în cînd fruntea de sudoare; cosea cu mișcări scurte, precaute, mormăind blesteme atunci cînd coasa dădea de cîte un ciot sau de vreun mușuroi ascuns în iarbă. Kolea se uita la el, mijindu-și ochii, ca Lenin; îi cunoștea foarte bine pe Rassolov și pe fiul său Vitea, totuși, pentru ca aventura să-i pară interesantă, își închipui că acesta nu este Rassolov, ci un agent ascuns al Guvernului Provizoriu, care se preface a fi cosaș, pentru a-l putea urmări pe Lenin. Strîngînd pumnul drept cu degetul arătător întins ca o țeavă de revolver, Kolea ținti cu grijă fruntea lui Rassolov, apoi îi ochi pieptul, chibzuind cam unde ar fi mai bine să tragă ca să termine cu «năpîrca» dintr-o singură împușcătură, fără a provoca un schimb de focuri care ar fi putut atrage alți agenți, ascunși peste tot, pe după fiecare copac.

Rassolov între timp își termină lucrul, șterse coasa cu iarbă, o propti de colibă, gemu puțin și se pregăti să ia masa: scoase din sac un codru de pîine, o sticlă de untdelemn, o legătură de ceapă verde și cîțiva castraveți. Ședea sprijinit cu spatele de stog, întors pe jumătate spre Kolea, care, îmbunîndu-se, hotărî că de data aceasta nu va trage, cu atît mai mult, cu cît dată fiind poziția adoptată de victimă, îi venea foarte greu să țintească. Kolea se trase îndărăt în desișul pădurii și porni către stînga tiptil ca și mai înainte, încremenind pe loc la cel mai mic zgomot... cam obosise să se ascundă, să se culce la pămînt, să încremenească la fiecare zgomot și să vadă peste tot numai agenți și cazaci. Dar cînd ieși la marginea lacului, se întinse dintr-o dată la pămînt: pe lac luneca o barcă. Inima lui Kolea se opri în piept. Se smulse din loc și porni în direcția colibei, apoi se răzgîndi și hotărî să urmărească puțin barca. Curînd, desluși două siluete, iar cîteva clipe mai tîrziu recunoscu pe fratele său Kondrati, care trăgea la vîsle. Kolea zîmbi, dar nu ieși din stufăriș; dimpotrivă, străduindu-se să uite că-și recunoscuse fratele, făcu o mutră serioasă și începu să urmărească barca cu o atenție încordată. «Vin încoace», mormăi Kolea îngrijorat. La pupă ședea un bărbat într-o scurtă de piele. «În scurtă de piele pe așa căldură!» se gîndi Kolea cu suspiciune! Barca intră în trestiile de lîngă mal. Kolea recunoscu pe omul cu scurta de piele: era muncitorul Veaceslav Ivanovici Zof, care mai venise de cîteva ori să-l vadă pe Lenin.

Fără să-și trădeze prezența tață de fratele său și de Zof, Kolea se tîrî de la țărm în stufăriș și o luă la goană spre colibă. Tatăl său terminase cositul și trebăluia pe lîngă foc. Un fum subțire, amărui, venea dintr-acolo. Lenin și Zinoviev, care abia se zăreau din cauza sălciilor dese, scriau ca mai înainte. Kolea fluieră strident ca un botroș și se ascunse în desiș, pentru ca totul să pară cît mai misterios.

Cîteva clipe mai tîrziu, Zof și Kondrati apărură pe pajiștea scăldată în soare. Lenin porni repede în întîmpinarea lor, dar deodată se opri, plecă capul într-o parte, îl măsură pe Zof cu o privire șăgalnică, binevoitoare și, făcînd lui Zinoviev cu ochiul, spuse:

— Iată-l în persoană, în scurtă de piele... Suplu, mlădios. Ochii negri strălucitori privesc țintă... Rîse și porni din nou în întîmpinarea lui Zof, care părea intimidat și tulburat de aceste cuvinte pe care nu le înțelegea. Dumitale nu ți-a spus nimeni că semeni cu Napoleon cînd era tînăr? Nu?... Slavă domnului!... Scoate-ți scurta, tovarașe Zof. Poți să te coci cu așa ceva în spinare.

— Am luat-o numai din cauza căptușelii, lămuri Zof stingherit.

Își scoase scurta, desfăcu căptușeala și scutură din ea un vraf întreg de hîrtii. Un vînt ușor, venit pe neașteptate, le luă pe sus. Lenin se repezi să le prindă, iar Zof îi sări în ajutor. Lenin rîdea și Zof îi ținea isonul, deși cam nehotărît, minunîndu-se de spontaneitatea acestui om, și de uimitoarea stăpînire de sine de care dădea dovadă într-un moment atît de greu.

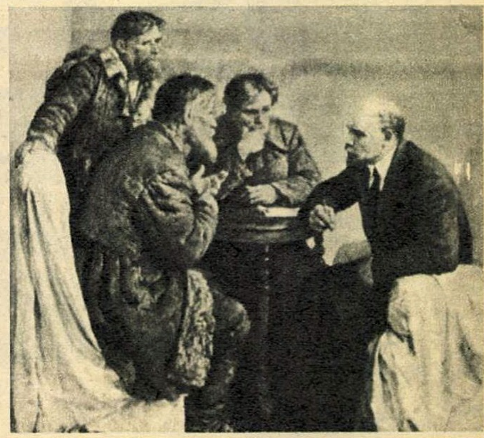

În vizită la Lenin de: V. Serov

EM. KAZAKIEVICI

GRĂDINA CELOR CINCI CONTINENTE DE LA CLUJ

DESCOPERIRILE
LUI
EMIL

GRĂDINA BOTANICĂ DIN CLUJ ÎMPLINEŞTE ANUL ACESTA CINCIZECI DE ANI DE EXISTENŢĂ. A FOST ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1920 DE CĂTRE PROF. ALEXANDRU BORZA, AZI OM DE ŞTIINŢĂ EMERIT. GRĂDINA SE ÎNTINDE PE TREI COLINE SITUATE PE PLATOUL FELEACULUI, CARE FAC PARTE DIN TERASELE SOMEŞULUI MIC, RÎU CE TRAVERSEAZĂ ORAŞUL CLUJ, LA O ALTITUDINE VARIIND ÎNTRE 380 ŞI 410 M. SUPRAFAŢA EI A AJUNS LA 14 HA, CU PERSPECTIVA DE A SE MĂRI PRIN SISTEMATIZAREA ORAŞULUI- CUPRINDE PESTE 10 000 DE SPECII DE PLANTE, ÎMPĂRŢITE ÎN DIFERITE SECTOARE. AICI PUTEM TRECE CU UŞURINŢĂ... DINTR-UN CONTINENT ÎN ALTUL, DE LA INSULELE NIPONE, SCĂLDATE DE APELE OCEANULUI PACIFIC, PE CELE MAI ÎNALTE CULMI ALE MUNŢILOR ALTAI, HIMALAIA ŞI CAUCAZ, PREZENŢI PRIN FRUMOASE STÎNCĂRII, AMENAJATE ŞI POPULATE CU O VEGETAŢIE DEOSEBITĂ. NE REÎNTOARCEM ÎN BĂTRÎNUL CONTINENT EUROPA ŞI PRIN BALCANI, PREZENŢI ŞI EI, TRECEM ÎN MEDITERANA, LEAGĂNUL CIVILIZAŢIEI ROMANE, MELEAGURI REPREZENTATE ŞI ELE PRIN CELE MAI CARACTERISTICE PLANTE. URMEAZĂ APOI SECTORUL PLANTELOR DIN ŢARA NOASTRĂ, ÎNCEPÎND CU VEGETAŢIA DUNELOR MARITIME ŞI CONTINUÎND CU CEA DE PE CÎMPII ŞI DEALURI, PÎNĂ LA FLORA DE PE CRESTELE MUNŢILOR.

GRĂDINA ADĂPOSTEŞTE ŞI MUZEUL BOTANIC, SINGURUL DE ACEST GEN ÎN ŢARA NOASTRĂ, AVÎND CEL MAI BOGAT IERBAR DIN SUD-ESTUL EUROPEI, NUMĂRÎND CIRCA 600 000 COLI DE PLANTE.

În faţa unui om atît de amabil, care cunoaşte atîtea lucruri interesante, cum este cercetătorul **VASILE CODOREANU**, de la Grădina Botanică din Cluj, Emil s-a transformat pur şi simplu într-un spiriduş. Pune întrebări, se miră de răspunsuri, contestă.

— Imposibil! zice Emil. Un pol al meridianelor la Cluj?! Aşa ceva nu se poate. Meridianele se întîlnesc pe pămînt doar în două locuri: la Polul Nord şi la Polul Sud. Asta ştie oricine...

multe ori unica sursă de hrană a oamenilor nevoiaşi. Din Asia tropicală, bananierul a fost răspîndit în toate zonele calde ale globului, tocmai datorită fructelor sale aromate. Are o tulpină foarte scurtă, pe care cresc însă frunze mari de tot, ce pot ajunge pînă la patru metri lungime. Tecile acestor frunze se înfăşoară una peste alta şi dau naştere unei tulpini aparente, de fapt o tulpină falsă, ce poate ajunge pînă la zece metri înălţime. La vîrful acestei tul-

litru de apă. Ei, dar uite că nu mai avem mult şi ajungem pe meleagurile Amazoanelor.

— Pe Amazoane?

— Da, fiindcă pe acolo creşte floarea de lotus. Cum arată? Din tulpina subterană, fixată în mîlul apelor nu prea adînci, se desfac frunze uriaşe, plutitoare, de culoare verde pe partea superioară şi roşietice pe cea inferioară. Ele ajung pînă la doi metri în diametru şi au marginea ridicată de jur-împrejur, iar pe partea inferioară sînt prevă-

Crinul japonez Uchida

Scumpia de pădure

Fructele, de forma alungită, au un gust foarte plăcut, acrișor și răcoritor...

— Apreciate mult de maimuțe — de unde și denumirea de «pîinea maimuțelor».

— Așa e, ai dreptate Emil. Dar știi că din stratul inferior, de sub coajă, foarte fibros, se fac frînghii și coarde pentru instrumente muzicale?

— Nu știam.

Emil nu a avut prea mult timp să reflecteze la acest lucru, deoarece privirea i-a fost atrasă de un alt grup de plante, care se impun atenției îndeosebi prin coloritul strălucitor al florilor și prin uleiurile eterice pe care le emană. Sînt plante din familia orhideelor, printre care și... vanilia. Crește în Mexic, dar a fost răspîndită și în alte zone. Este o liană de cîțiva metri, ce se cațără pe ramuri

formație aparte, cu un amestec de culori de nuanțe diferite, care îi dau un aspect de o rară frumusețe. Sabotul de culoare roșie îndeplinește o funcție biologică specifică prin constituția sa: insectele, păsările muscă sînt reținute

Cactus înflorit

În Mexic se adună
din Agava sucul dulce
din care se obține o băutură

Orhidee

— Și totuși, dragă Emil, o să-ți dovedesc că într-un anume fel, meridianele Terrei se întîlnesc și aici, la noi.

— De pildă?

— De pildă, vezi planta aceasta care înflorește o singură dată la 100 de ani? Este agava americană. Locul ei de baștină este tocmai pe meridianele... mexicane, pe care, într-un anume fel, ea le face să treacă și pe la Cluj! Pe trunchiul ei scurt crește o rozetă de frunze mari, prevăzute cu numeroși ghimpi pe margine, ce se termină cu un vîrf ascuțit în care se acumulează substanțe de rezervă. După mai mulți ani, din mijlocul rozetei de frunze, se ridică un ax florifer, care poate ajunge pînă la zece — doisprezece metri înălțime.

— Extraordinar!

— Aaa, încă ceva curios: prin incizii făcute pe tulpină, sau prin presare, se obține un suc dulce care, lăsat să fermenteze, devine o băutură grozavă.

— Dar arborele de cafea?

— De fapt, un arboraș pitic, cu înfățișare de arbust, cu multe frunze, la subsuoara cărora se dezvoltă florile, de culoare albă și care emană un parfum splendid. Originar din regiunea Kaffa *(de unde-i vine numele)*, din Africa, s-a extins în Brazilia, Columbia, Venezuela, Cuba unde cresc întinse culturi de cafea. Prima dată înflorește cam la trei ani și face fructe pînă la treizeci. Fructele, de mărimea unor vișine, cînd sînt mature au o culoare vișiniu-închisă și cuprind în interior două semințe mari ce conțin între 0,7—2 la sută cafeină.

— Cît produce un arbust într-un an?

— Între 300 —1 000 gr de cafea.

— Mie nu-mi place cafeaua, spune Emil. N-aș refuza însă.., bananele.

— Nu-i de mirare, sînt tare dulci și aromate. De altfel, bananierul este una dintre cele mai importante plante de cultură din regiunile tropicale, fructele constituind de

pini false apare o inflorescență bogată, înclinată într-o parte. Miezul fructelor de bananieri (de la care se obțin în medie cam 30 000 kg la hectar) conține pînă la 18 la sută zahăr. Cînd bananierul ajunge la maturitate, un singur ciorchine încărcat cu fructe cîntărește pînă la 50 de kilograme.

Emil, curios ca de obicei, spune:

— Am auzit că există și un copac care se numește arborele călătorului. Așa e?

— Da, arborele călătorului îi zice — și ai să vezi de ce. Vino cu mine... Îl vezi, este originar din Madagascar și-i înrudit cu bananul, numai că, spre deosebire de acesta, are tulpină adevărată, iar frunzele sînt prevăzute cu pețioli (partea din frunze ce se prinde de tulpină) lungi, la baza cărora apa se adună ca într-un recipient. Este suficient să înfigi cuțitul în el... și-ți poți potoli setea. De aici vine numele de arborele călătorului; fiecare pețiol conține între o jumătate și un

Crini și albăstrele

zute cu nervuri proeminente, între ochiurile cărora se adună mult aer, astfel că, pot să suporte cu ușurință greutatea unui copil de 25—30 kg!

— Ce frumoase sînt florile de lotus! zice încîntat Emil.

— Mari, de culoare albă, se deschid de obicei seara și emană un miros plăcut. A doua zi, floarea se colorează în roz, datorită unor substanțe care se sintetizează. Dimineața următoare se cufundă sub apă, unde se dezvoltă un fruct globulos, plin cu semințe negricioase de mărimea bobului de mazăre, ce conțin amidon,

— Dar baobabul?— «pîinea maimuțelor!»

— Este un copac falnic, ajungînd pînă la 25 m înălțime, gros, cu rădăcini puternice și frunze căzătoare în timpul perioadei de secetă.

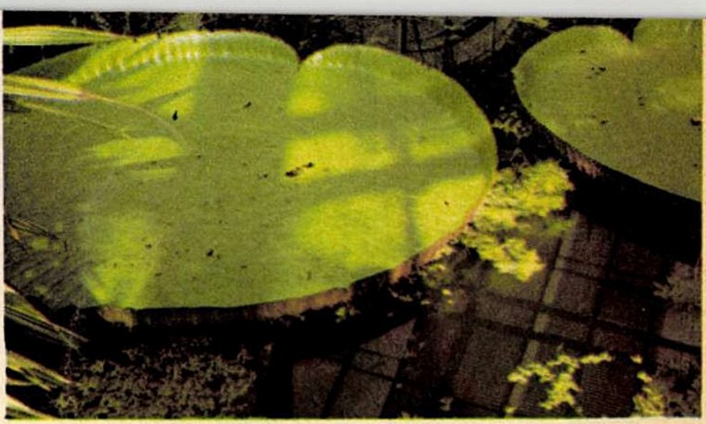

Vegetație cu nufărul, Victoria amazonica

cu ajutorul rădăcinilor: acestea secretă o substanță cleioasă, lipind planta de scoarța copacilor. Batoanele se culeg înainte de maturizarea completă, se supun unor tratamente speciale, care constau în cufundări de scurtă durată în apă clocotită; se pun la fermentat și apoi se usucă. Ele devin brune, flexibile și își păstrează aroma plăcută și gustul dulceag.

— Dar de saboții lui Venus, ai auzit?

— Saboții lui Venus?! se miră Emil.

— O orhidee terestră, din Columbia. Floarea are o con-

în interior și, prin mișcările pe care le fac pentru a se elibera din aceste încăperi, contribuie la actul polenizării. Florile sînt foarte căutate și fiindcă își păstrează prospețimea un timp îndelungat.

O particularitate o prezintă acel grup de plante care au dat naștere la multe discuții și controverse — plantele carnivore. Acestea își sintetizează singure hrana, prin asimilație clorofiliană. Paralel cu această nutriție însă, pentru a se dezvolta mai bine, au nevoie de substanțe azotoase, pe care și le procură din ... corpul animalelor prinse de ele în captivitate. Prezența nectarului pe marginea limbului transformat în urnă, ca și coloritul deosebit, fac ca insectele să fie atrase în jurul «capcanelor», de unde alunecă în interior, fiind apoi digerate...

Magnolia

Bananierul sălbatec

— Știți atîtea lucruri interesante! spune Emil. Țineți într-un deget toate continentele Terrei!...

— E ușor, dragă Emil: doar meridianele lor se-ntîlnesc și sub ochii noștri, aici, la Cluj! Sper că te-am convins, nu?

— Desigur. Și tocmai pentru aceasta eu vă mulțumesc și în numele prietenilor noștri, cititorii.

BUDAPESTA

NOTE
DE
DRUM
DE
COSTACHE
ANTON

EXCURSIE PE GLOB

Unul dintre cele şapte poduri care leagă malurile Dunării — Podul de lanţuri.

Am vizitat Budapesta într-un început de septembrie. Mă uit în carnetul de note şi recitesc primele impresii. «Un oraş vechi şi nou, sobru dar şi exuberant, un oraş de munte dar şi de cîmpie, un centru industrial, universitar, comercial. Budapestanii sînt oameni foarte prietenoşi. Dacă nu găseşti o stradă, sînt gata să-şi uite de treburi, să meargă să ţi-o arate, să ţi-o descrie cu lux de amănunte, să-i facă istoricul. Iată, clădirea din colţ are 300 de ani, cealaltă de peste drum 500. Te uiţi spre casa despre care ţi se spune că are 500 de ani şi te miri, pentru că zidurile, ferestrele, acoperişul sînt aproape noi. Eşti lămurit cu aceeaşi bunăvoinţă. Casa a fost restaurată. Îşi păstrează însă intactă arhitectura. Din clădirea de altădată s-a păstrat totuşi partea de sus a ferestrelor, acolo unde zidul are altă culoare. Şi partea stîngă de lîngă cornişă e tot din vechea clădire. E o informaţie foarte preţioasă, pentru că în Budapesta aproape la fiecare pas vei întîlni astfel de clădiri. Budapestanii au un cult aparte pentru trecut şi nu greşesc dacă afirm că îşi iubesc cu aceeaşi ardoare prezentul sau viitorul. Toată lumea ştie că cea mai veche cofetărie din oraş se află sus, în cetate, pe o străduţă ce dă spre biserica Matyas. Şi tot acolo, în apropiere, pe o altă străduţă se va construi cel mai mare hotel din Budapesta. Lucrările au şi început. Din vechea clădire se va păstra faţada... Ţi se recomandă să urci pe culmea Gelert, ori şi mai sus la turnul lui Ianoş, să vizitezi magazinele de pe Vaci-Utca, cafeneaua unde se întîlneau altădată scriitorii, să faci o plimbare pe Dunăre şi neapărat să te duci pe Insula Margareta».

O plimbare pe Dunărea care taie în două capitala Ungariei şi curge mîndră pe sub cele şapte poduri care-i unesc malurile, o asemenea plimbare este totdeauna binevenită. Aşa se face că în aceeaşi după-amiază, cînd soarele îmbrăca în aurării zidurile bătrînei cetăţi a Budei, am coborît spre debarcaderul situat undeva în apropierea clădirii impunătoare a Parlamentului. Era încă o oră fierbinte. Apa Dunării căpătase o culoare uşor mîloasă, cu pîrtii de soare răspîndite ici colo, pînă departe spre celălalt ţărm. Pe vaporaşul gata de plecare, era o animaţie deosebită. Tineri şi tinere se îngrămădeau pe punte, rîdeau, făceau semne cu mîna celor rămaşi pe mal. Locurile de la mesele aşezate sub umbrele multicolore erau de mult ocupate. Punctul de atracţie din acea după-amiază (am aflat imediat) îl constituia nu atît plimbarea, cît mai ales o renumită orchestră de muzică uşoară, care avea să ne amuze cu cîntecele ei. Pescăruşul, aşa se numea vaporul pe care ne îmbarcasem, a făcut un ocol, apoi a lăsat în urmă Bastionul Pescarilor, iar mai sus, scînteind în soare, turnul bisericii lui Matyas. Această biserică avînd o vechime de cel puţin şapte secole, distrusă de turci, a fost reconstruită aproape în întregime, în stilul gotic tîrziu, de către regele Matei Corvin. Mai apoi însă, din nou distrusă, biserica a fost reconstruită în stilul baroc. si iarăsi refăcuta cu elementele gotice. Dincolo de turnul ascuţit ca o suliţă, dealul Budei se profila tăcut, ca un urs, sub blana de verdeaţă şi răcoare. Budapestanii sînt foarte mîndri de această parte pitorească a oraşului. Buda este vechiul oraş, vechea aşezare a capitalei Ungariei şi, chiar astăzi, după atîta amar de secole, partea aceasta se remarcă prin străzile mergînd în pantă, prin grădinile ocolite de tramvaie sau de troleibuze, prin parcurile ei şi prin monumentele ce se caţără sus, chiar pe colina dealului, asemeni turnului lui Ianoş, oferind turiştilor o privelişte dintre cele mai frumoase şi inedite.

Aflăm că pe acolo, pe sus, circulă un tren puţin obişnuit ce se numeşte simplu: «Trenul pionierilor».

Acesta este un tren ca toate trenurile, cu un traseu de 11 km lungime care se opreşte în 7 staţii, şi care spre deosebire de alte trenuri, este condus de copii. Traseul acestui trenuleţ este destul de lung de la Muntele Libertăţii, ocolind celălalt munte, al lui Ianoş, şi ajungînd la staţia terminus-Szechenyi. Ca să lucrezi la trenul pionieresc, nu este (deşi ar putea părea) o joacă. Mai întîi aici nu lucrează decît copii calificaţi, care în prealabil au absolvit o şcoală de patru luni, în care au învăţat mai tot ce trebuie să cunoască şi să fie un bun muncitor pe calea ferată. Tot ceea ce se leagă de circulaţia pe drumul de fier ei trebuie să cunoască la perfecţie înainte de a fi primiţi «în serviciul» trenului pionieresc. Fiecare dintre gările amintite are alt utilaj, este altfel dotată, încît pionierii să facă cunoştinţă cu alte probleme de «muncă» (de la acul simplu, la aparatele de telecomandă). Bineînţeles, nu li se dă pe mînă acestor lucrători de la calea ferată... locomotiva. Aceasta este condusă de oameni mari.

Dunărea curge mereu, pe sub poduri arcuite somptuos de la un ţărm la celălalt. În faţă apare Insula Margareta. Budapestanii, sîcîiţi de fumul multelor fabrici, ştiu să preţuiască fiece colţ de verdeaţă al oraşului lor şi în orele libere sau în zilele de sărbătoare evadează grăbiţi şi voioşi către aceste oaze de aer curat şi de verdeaţă. Una dintre aceste oaze este şi Insula Margareta, numită astfel după numele unei fiice de rege care n-a vrut să se căsătorească cu mirele ales de tatăl ei, preferînd să se călugărească la mănăstirea ale cărei ruini se văd şi astăzi, în mijlocul insulei. Începînd din anul 1919, cînd s-a deschis pentru prima dată publicului, insula a fost transformată în parc de odihnă. Există pe insulă şi o grădină botanică, unde poţi vedea multe specii de plante, unele rare. Pe insulă se găsesc izvoare termale şi izvoare cu ape minerale, un ştrand, un cazino, restaurante, un mare hotel turistic, un teatru de vară, un stadion.

Nici nu ştim cînd s-a potolit şi s-a stins lumina soarelui, cînd s-a potolit şi s-a stins cîntecul sincopat al orchestrei.

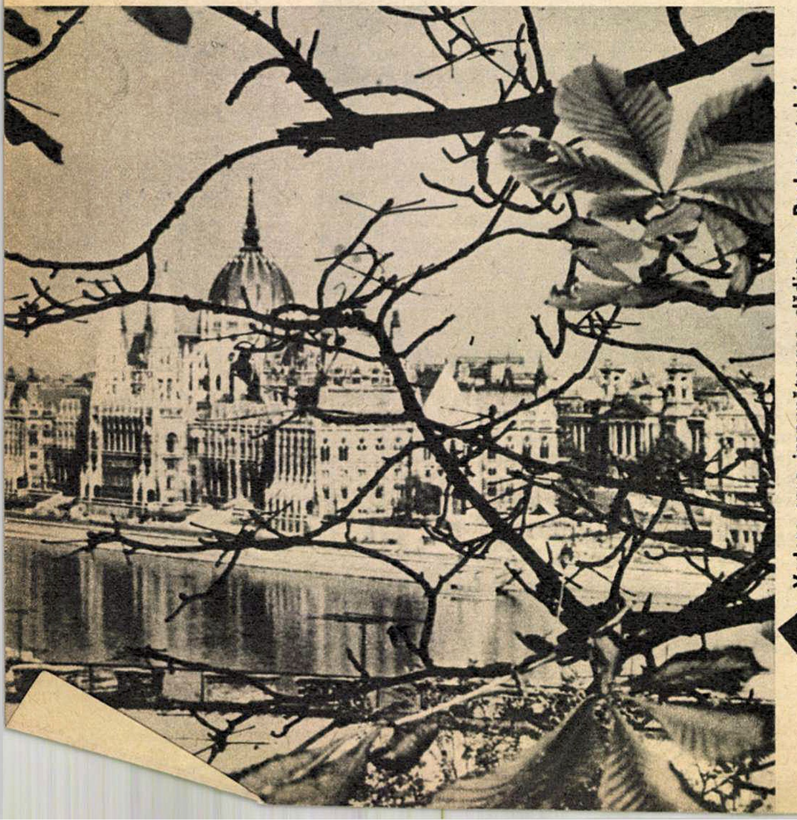

Vedere spre impunătoarea clădire a Parlamentului.

ADY ENDRE
(1877—1919)

DUPĂ PLOAIA DE MAI

-fragment-

Sub ceață-n zări, făgetul fumega,
Cîmpia fumega și — revărsat —
Curgea rîul, cînd, așa, deodată
În trupu-mi istovit, pe cîmpul ud,
Din sînge — un roșu cînt s-a-nvăpăiat,
Din sînge — un roșu cînt s-a-nvăpăiat.

Înaltă, iarba șuiera crescînd,
Cînta lumina, Soarele ardea,
Zbucneau frunzișuri, țărna înflorea,
Pămîntu-ntreg juca și ceru-ntreg,
Și tot ce e sub cer se săruta
Și tot ce e sub cer se săruta.

În românește de **EUGEN JEBELEANU**

cînd s-a lăsat înserarea. Către noi, prin constelația luminilor de pe poduri, și de pe cele două țărmuri, plutea încet același chei, mai puțin animat acum, același palat al Parlamentului, cu turnuri ascuțite, decupînd cerul și apa întunecată a Dunării.

Părăsim cheiul și intrăm în forfota marilor bulevarde din Pesta. Încă nu s-a întunecat cu totul, dar luminile vitrinelor, ale uriașelor reclame suspendate deasupra străzilor, te amețesc, te fascinează, te lasă să întrevezi cîte ceva din viața comercială și prosperitatea acestui oraș. Ajungem în piața Eroilor, dar nu mai putem vedea statuile legendarilor regi decît la lumina reflectoarelor.

Am vizitat Budapesta într-un început de septembrie. Mă uit în carnetul de note și recitesc primele impresii. «Un oraș vechi și nou, sobru dar și exuberant, un oraș de munte dar și de cîmpie, un centru industrial, comercial, universitar... Budapestanii au un cult aparte pentru trecut și nu greșesc dacă afirm că își iubesc cu aceeași ardoare prezentul sau viitorul».

● Orașul Budapesta este capitala Republicii Populare Ungare. El se întinde pe o suprafață de 525,2 km², din care 172,4 km² pe malul drept al Dunării, iar 352,8 km² pe malul stîng al fluviului.

● Industria Budapestei ocupă mai mult de jumătate din industria întregii țări.

● La Budapesta funcționează Academia de științe cu 31 de institute de cercetări, 18 facultăți și institute de învățămînt superior. În peste 120 de școli medii învață peste 200 000 de elevi.

● Biblioteca universitară din Budapesta înmănunchează peste 1 milion de volume.

● Primele detașamente de pionieri din Ungaria au luat ființă la 2 iunie 1946 la Budapesta.

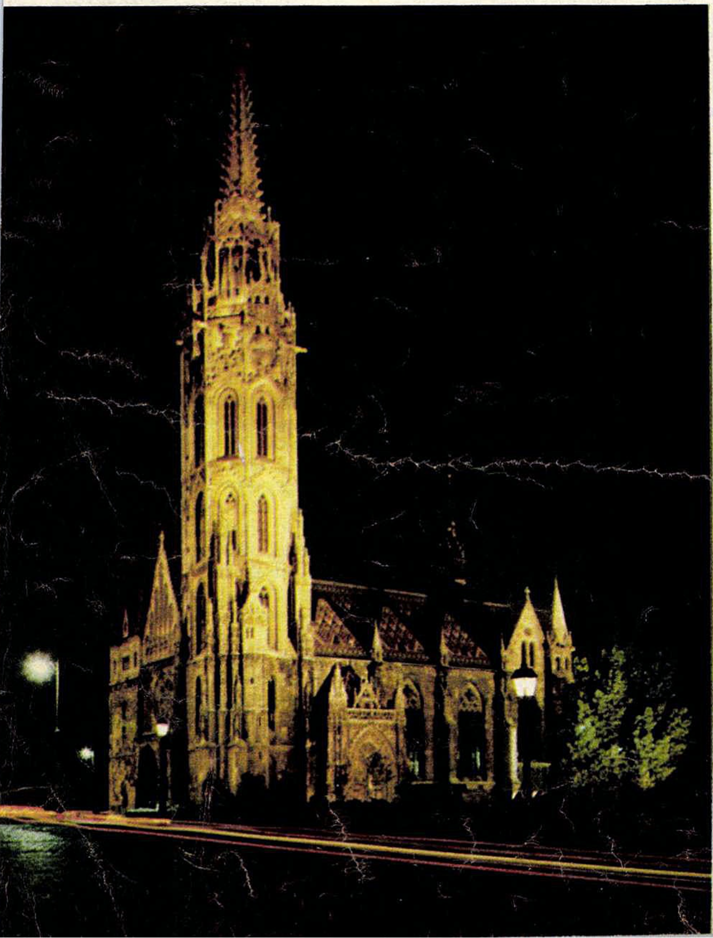

◀ Catedrala Matyas.

▶ Septembrie în Pusta Ungară.

REGULAMENTUL EXPEDIȚIILOR „Cutezătorii"

EDIȚIA a II-a 1970

SCOPUL

«Expedițiile Cutezătorii» urmăresc stimularea practicării de către pionieri și școlari a turismului în forme cît mai interesante și atractive (drumeție cu autoorganizare, autoservire și înnoptare în corturi) și îmbinarea acestuia cu observarea și cercetarea științifică din toate punctele de vedere posibile a zonelor străbătute, pentru cunoașterea nemijlocită a frumuseților și bogățiilor patriei noastre, a trecutului și prezentului său, pentru petrecerea instructivă a vacanțelor de vară.

Concursul este organizat de către CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR PRIN REVISTA «CUTEZĂTORII» ȘI CU SPRIJINUL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI. El sustine prin specificul său, acțiunea «Căutătorii de comori».

REGULI DE PARTICIPARE

● La expediții pot participa pionieri și școlari din clasele V—VIII, constituiți în echipaje.

● Fiecare echipaj va fi format din maximum 10 elevi, fete și băieți, *dintr-o singură școală sau casă a pionierilor*, conduși de către un profesor, comandant de echipaj.

● Membrii echipajului vor fi selecționați dintre pionierii și elevii cu aptitudini și rezultate bune într-unul din următoarele domenii: istorie , arheologie, geografie, științe naturale, etnografie, folclor și care, de preferință, să mai fi participat la drumeții și excursii. Se va mai avea în vedere condiția fizică a acestora, pasiunea cercetării științifice, talentul artistic, spiritul gospodăresc etc. *Avizul medicului este obligatoriu.*

● Conducătorul echipajului va fi ajutat pe parcursul expediției de către un «căpitan» și «un secund» de echipaj, desemnați prin vot deschis de către membrii echipajului constituit.

● Se recomandă ca fiecare echipaj să aibă o denumire și o emblemă.

● Inainte de plecarea în expediție, fiecare echipaj va face o pregătire adecvată de minimum 10 zile, timp în care membrii săi vor fi verificați din toate punctele de vedere și se vor rezolva totodată ultimele probleme organizatorice.

ORGANIZAREA

● «Expedițiile Cutezătorii» *se vor desfășura pe toată durata vacanței de vară, adică între* **22** *iunie — 15 septembrie 1970, durata unei expediții fiind de minimum 10 zile.*

● *La expediții poate participa un număr nelimitat de echipe din județ, consiliile județene avînd obligația ca după încheierea expedițiilor să selecționeze pentru faza finală 5 dintre echipaje (cele mai bune) care vor participa la expoziție, în București, intrînd în atenția juriului național pentru trofee, distincții și premii.*

● Înscrierea echipajelor pentru participarea la expediții se va face pînă la data de 15 mai a.c. la comisia sport-turism a Consiliului Național al Organizației Pionierilor. *Se va comunica numele, prenumele și specialitatea comandantului, perioada aleasă pentru desfășurarea expediției, itinerariul ales (pe zile și locuri de popas), obiectivele cercetării, tabelul nominal cu expediționarii, avizul medical pentru fiecare dintre ei, schița de emblemă și numele echipajului. Documentul de înscriere va purta avizul consiliului județean al Organizației pionierilor și al inspectoratului școlar județean.*

● Itinerariile de lucru ale expedițiilor vor fi alese obligatoriu în zona alpină, tot timpul aflîndu-se la peste 500 metri altitudine. **SE INCLUD ÎN CONCURS, ÎN MOD EXCEPȚIONAL, EXPEDIȚIILE NAUTICE ÎN DELTA DUNĂRII.** *Expediționarii vor parcurge aceste itinerarii pe jos, înnoptînd în corturi și pregătindu-și singuri mîncarea.* Înnoptarea în cabane este admisă numai pe timp nefavorabil.

● *Fiecare echipaj va avea asupra sa un jurnal de bord în care «secundul» va consemna cu fidelitate, succint, dar sugestiv, activitatea din fiecare zi (itinerar parcurs, domenii cercetate, descoperiri făcute, starea vremii, modul cum a fost petrecut timpul liber, comportarea echipajului, calitatea mîncării, întîmplări hazlii etc).* Nu se primesc în concurs jurnale confecționate ulterior.

● De starea sănătății și integritatea corporală a membrilor echipajelor răspund consiliile județene care au obligația de a-i instrui pe comandanții de echipaje înainte de plecarea în expediții, de a lua toate măsurile necesare pentru preîntîmpinarea oricăror îmbolnăviri și accidente.

● *Consiliile județene ale Organizației pionierilor se vor îngriji de completarea dotării echipajelor cu accesoriile necesare: corturi, truse de prim ajutor, magnetofoane portabile, aparate de fotografiat, binocluri, busole, hărți, ghiduri turistice.*

● *Potrivit aprobării Ministerului Învățămîntului și a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, sumele de bani necesare expedițiilor (hrană, transport pînă la punctul de pornire acces la muzee, cazare pe timp cu totul nefavorabil) vor fi avansate și decontate conducătorilor de expediții de către consiliile județene și inspectoratele școlare, din fondurile centralizate afectate turismului și vacanței.* Se recomandă membrilor echipajelor ca o cotă din fondurile necesare să fie procurate de către ei înșiși, după exemplul celor din comuna Măguri-Răcătău (Cluj), prin prestarea a diverse activități și lucrări potrivite vîrstei lor *(valorificarea sticlelor și borcanelor, a plantelor medicinale, a unor produse de pe lotul școlar etc.)*

STABILIREA REZULTATELOR

● Redacția revistei «Cutezătorii» va trimite la timp fiecărui echipaj o *oglindă a expediției* care va fi obligatoriu completată conform indicațiilor pe care le conține.

● *Imediat după încheierea fiecărei expediții, echipajele vor depune la consiliile județene toate materialele — documentele fotografice, colecțiile, jurnalele etc., care vor fi trimise apoi la Consiliul Național al Organizației Pionierilor pînă la data de 20 octombrie a.c.*

● În județele în care numărul de echipaje participante la expediții va fi mai mare de cinci, recomandăm consiliilor județene organizarea de expoziții ale expedițiilor la centrul de județ, în perioada 15 septembrie — 10 octombrie.

● În perioada 1 noiembrie — 31 decembrie 1970, se va organiza, la București, o expoziție cu materialele colecționate de către membrii echipajelor selecționate la nivel de județ, cu care ocazie juriul republican va aprecia rezultatele obținute și va acorda trofeele, celelalte distincții și premii.

MARELE TROFEU

Marele trofeu — **«BUSOLA DE AUR» (transmisibil) se va acorda pentru cea mai reușită expediție. (Se vor lua în considerație importanța, originalitatea și cantitatea cercetărilor, descoperirile și colecțiile realizate, atractivitatea itinerariului, comportarea echipajului). Numele echipajului cîștigător va fi gravat pe plăcuța de onoare a trofeului.**

TROFEE

«Scutul dacic» — pentru cercetări deosebite privind istoria patriei.

«Sfinxul Carpaților» — pentru cel mai original și atractiv itinerar.

«Caseta de cristal» — pentru cele mai valoroase colecții (de etnografie, folclor, de insecte, roci, plante etc.)

«Cortul de mătase» — pentru echipajul cel mai unit.

«Termosul de argint» — pentru echipajul cu cel mai bun spirit gospodăresc.

NOU !

Trofeul **«EGRETA DE FILDEȘ»** — pentru cea mai reușită expediție în Delta Dunării.

Trofeul **«GENȚIANELE»** — pentru cele mai bune rezultate ale unui echipaj constituit din fete.

PLACHETA ȘI FANIONUL DE ONOARE

Pentru alte rezultate deosebite la secțiunile *«Scutul dacic», «Sfinxul Carpaților», «Caseta de cristal», «Cortul de mătase», «Termosul de argint», «Egreta de fildeș» și «Gențianele»*, juriul va mai acorda echipajelor care se vor evidenția, placheta și fanionul de onoare ale expedițiilor.

MEDALII

Medalia de aur *se acordă tuturor membrilor echipajului distins cu* «Busola de aur», Medalia de argint *se acordă tuturor membrilor echipajelor distinse cu celelalte trofee.* Medalia de bronz *se acordă membrilor echipajelor distinse cu placheta și fanionul de onoare.*

Pentru contribuții deosebite, pentru fapte dovedind spirit de abnegație, cutezanță și altruism precum și pentru cercetări științifice speciale, juriul va acorda, în mod excepțional, expediționarilor distinși cu mențiuni, la propunerea comandanților de echipaje, medalii de aur, argint și bronz.

ECUSOANE ȘI DIPLOME

În momentul startului, tuturor participanților li se va acorda, din partea revistei, Ecusonul «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII». Purtarea acestui semn distinctiv este obligatorie pe tot timpul expediției. *El va rămîne în posesia expediționarilor. Tuturor expediționarilor și echipajelor selecționate pentru Expoziția pe țară li se vor acorda diplome speciale*

PREMII

Tuturor echipajelor și expediționarilor distinși cu trofee, fanioane și mențiuni li se vor mai acorda, din partea Consiliului

---

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE"

de OVIDIU ZOTTA

EPISODUL XIII

În zilele următoare, Marius își concentră atenția asupra tezelor. În planul «Operațiunii Hercule», se aflau două șiruri de semne ciudate, dar pentru Marius foarte grăitoare, ele însemnînd *termin trimestrul întîi cu medii de la 8,50 în sus.* Repeta două ore seara și două ore dimineața, în restul timpului, pregătindu-și lecțiile la zi. «*Ai mult de lucru* — spuse mama — *cred că e cazul să nu te mai duci dimineața după cumpărături*». Marius se împotrivi; ar fi însemnat să renunțe la un obicei care devenise o parte din programul său, ca spălatul cu apă rece sau ca învățarea limbii engleze. Propriu-zis, nu aceste operațiuni îi făceau plăcere, ci starea de *după* ele, acea mică, dar substanțială bucurie care urmează lucrului util și îndeplinit la timp. Asta îi dădea curaj și calm pentru ceea ce avea de făcut în continuare.

Printre cavaleriștii care șarjau în manualul de istorie se amesteca însă destul de des un turism marca «Volkswagen», vișiniu, iar problemele de algebră, și așa destul de grele, deveneau și mai complicate atunci cînd ici, colo, din spatele unui x^3 sau y^2 apăreau ochii înguști ai Eschimosului, ochii mari, luminoși, ai fetiței din tabloul furat, ochii iscoditori, de un căprui închis, aproape negru, ai lui Palaghiță, mai marele Bufnițelor.

Pe Strada-cu-Furnici, urmele tabloului piereau... Marius cercetase fără mari speranțe curtea indicată de Eschimosul care susținea într-una «*Am pus tabloul în cotețul cîinelui*». Strîmbînd din nas, Marius se lăsase în patru labe. «Ham-ham!» făcea el haz în timp ce, cu capul vîrît în cușcă, cerceta fiecare colțișor. Constatase că fundul cuștii, spart, se suprapunea unei ferestre de la subsol. Geamul lipsea. O persoană aflată în subsol putea foarte ușor să ajungă cu mîna în interiorul cotețului. Marius încerca să și-l imagineze pe necunoscutul care așteptase ca Eschimosul să introducă tabloul în cușcă. Cu tot efortul

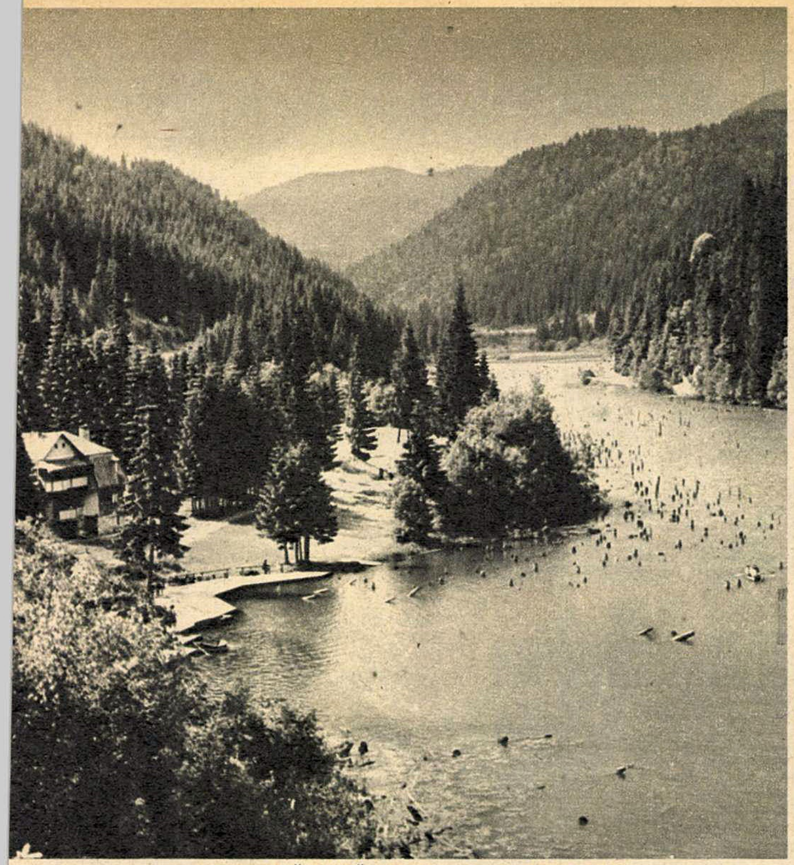

O FRUMOASĂ ZONĂ TURISTICA — LACUL ROȘU

Național al Organizației Pionierilor, revistei «Cutezătorii», Ministerului Învățămîntului și a altor instituții, numeroase premii în obiecte. Membrii echipajelor distinse cu cele 7 trofee vor beneficia de trimiterea într-o tabără specială.

Popularizarea rezultatelor celor mai interesante și reușite expediții se va face operativ și continuu prin paginile revistei noastre, care va reflecta în permanență diversele momente și activități din viața echipajelor. În acest scop, atît expediționarii, cît și comandanții echipajelor sînt rugați să trimită la redacția noastră cel puțin două scurte informări pe lună, începînd din momentul constituirii echipajului și pînă la data de 15 septembrie.

Alte indicații și amănunte suplimentare, care n-au putut fi cuprinse în regulament, vor fi comunicate echipajelor prin intermediul documentelor pe care Consiliul Național al Organizației Pionierilor și revista noastră le vor trimite, în timp util, tuturor echipajelor înscrise în Expediții. Pentru eventuale nelămuriri vă puteți adresa rubricii «Sport» a revistei noastre.

Vă dorim deplin succes, cutezători!

CUTEZĂTORII ȘI «CERBUL DE AUR»

REZULTATELE UNUI PASIONANT CONCURS

Cele **105 PREMII** și cei **105 CÎȘTIGĂTORI** la ancheta noastră concurs: CEL MAI ÎNDRĂGIT INTERPRET DE MUZICĂ UȘOARĂ.

Zilele trecute, Liceul nr. 32 din Capitală a găzduit tragerea la sorți, în vederea premierii, a cupoanelor voastre, prin care ați desemnat pe cel mai îndrăgit interpret de muzică ușoară al cititorilor revistei «Cutezătorii». După cum s-a mai anunțat, în cadrul anchetei-concurs s-au primit la redacție 27 882 de cupoane! Dintre acestea, cel mai mare număr, adică 17 844 au fost pentru DORIN ANASTASIU.

Deci, cupoanele tuturor celor 17 844 de cititori ai revistei noastre, ale părinților, rudelor sau prietenilor cititorilor noștri, care l-au desemnat pe Dorin Anastasiu cîștigător, în cadrul anchetei noastre concurs, au luat parte la tragerea la sorți pentru cele 105 premii anunțate prin regulament. Au obținut:

I. **PENTRU CUPONUL ROȘU** (din rîndul cititorilor noștri).

a) **PREMIUL CEL MARE AL CONCURSULUI: UN PICUP ȘI 5 DISCURI: Rusen O. Maria,** comuna Valea Măcrișului, județul Ilfov.

b) **CÎTE UN SET CU 5 DISCURI: Bogdan I. Aurel,** com. Grecești, jud. Dolj; **Ioana M. Saveliev,** București; **Michaela Gîjiu,** București.

c) **CÎTE UN DISC: Prodan Rodica Emilia,** Jibou, jud. Sălaj; **Mutașcu Ștefan,** Timișoara; **Morar Gheorghe,** comuna Panticeu, jud. Cluj; **Irimioara Toader,** comuna Păstrăveni, jud. Neamț; **Bucătaru Ioan,** Huși: **Barbu Georgel,** București; **Răducanu Constantin-Cristian,** Craiova; **Pop Maria,** com. Ciumești, jud. Satu Mare; **Musteață Gheorghe,** com. Berezeni, jud. Vaslui; **Dumitraș Anuța,** com. Canop, jud. Arad; **Ionescu Ilie,** com. Mehadia 270, jud. Caraș-Severin; **Zainea Eugenia,** Oravița, jud. Caraș-Severin; **Crăciunescu Octaviana,** com. Mehadia, jud. Caraș-Severin; **Dubaș Ion,** Zlatna, jud. Alba; **Novacu Alexandra,** Cîmpia Turzii, jud. Cluj; **Pascale Dobre,** Ovidiu, jud. Constanța; **Rusu Gligoraș,** com. Ghijasa de Sus, jud. Sibiu; **Stroia Simona,** Moldova Nouă, jud. Caraș-Severin; **Stănel N. Gheorghe,** com. Vărăști, jud. Ilfov; **Georgescu D. Elena,** com. Valea Argonei, jud. Ilfov; **Costea Mariana,** com. Roșiori, jud. Bacău; **Ciobanu Marioara,** com. Cerna, jud. Tulcea; **Pop Rodica,** com. Ileanda, jud. Sălaj; **Ianculescu I. Lucia-Aurelia,** com. Brazi, jud. Prahova; **Bandoc Cornelia; Lupu Maria,** Mediaș, jud. Sibiu; **Rus Traian,** com. Lazna, jud. Sălaj; **Tripșa Sabina-**

(continuare in pag. a 15-a)

ASPECTE DIN SALĂ

său de imaginație, Marius nu reuși să-și închipuie decît o siluetă convențională, de om ascuns în întunericul subsolului. Nimic nu conducea spre niște indicii cît de cît mai clare. Firul se rupsese, urmele dispăruseră, tabloul domniței Agmad se topise în aerul mirosind a gaze de eșapament și a zăpadă, străbătut de zăngănitul tramvaielor și de țipetele frînelor. Marius privea cu curiozitate și teamă forfota mulțimii. Poate că omul care pusese la cale furtul tabloului era la doi pași, pîndindu-l, poate că acest om era bărbatul care încărca în camionul de la colț navetele cu sticle de lapte goale sau femeia blondă care remaia ciorapi în atelierul din apropiere (Marius observase că toate remaiezele sînt blonde, și nici aceasta nu făcea excepție). Vorba lui Palaghiță: «*Domnilor colegi, e cazul să vă înghețe sîngele în vine! Cineva, pe care îl ignorăm, e cu ochii pe noi. Ne-a studiat orgoliile, slăbiciunile, obiceiurile, dorințele.* Dovada: *cunoaște vanitatea noastră, a Bufnițelor, știe că Eschimosul dorește să se împrietenească cu noi, îi e clar că Geo — mă scuzi, Blondul — e nehotărît ca o busolă cu magnetul atras nu de nord, ci de o bucată de tinichea uitată prin apropiere. Acest om a pus la cale furtul, acest om i-a vorbit Eschimosului în numele nostru, al Bufnițelor. Acest om ne mai rezervă probabil și alte surprize. O, zei, prin desișul prea multelor ipoteze, luminați-mi cărarea cea logică!*»

În timpul tezei de matematică, Marius privi cu milă cum Prințesă, cocoșat peste caiet, muncea din greu, scriind și ștergînd, ștergînd și scriind.

— Prințesă, fii atent, la primul exercițiu trebuie să reducem cu...

— Cine vorbește acolo? întrebă profesorul.

Marius oftă. Îl mustra conștiința. În ultimele zile, fiind ocupat cu recapitulările, evitase să se întîlnească cu Prințesă, ba chiar se ascunsese de el. După înfățișarea acestuia — era morocănos, avea ochii roșii și unghiile netăiate — se putea constata că își petrecuse aceste zile hoinărind nebunește. «*E la pămînt, nu știe nimic, o să rămînă la cel puțin trei materii*». Se gîndi să-i strecoare o ciornă dar, ca un făcut profesorul veni chiar în dreptul lor și rămase acolo, supraveghind clasa.

În recreație, Tiberică Adamescu se repezi la tablă, să arate întregii lumi cum trebuiau rezolvate corect lucrările. Scria repede, sigur de el, triumfător.

— De ce nu strigi și «cucurigu»? spuse nemulțumit Prințesă.

Tiberică îl privi indulgent și declară, ciocănind tabla cu degetul albit de cretă:

— Cine a mai lucrat așa?

Răspunseră afirmativ Magda Fenesan, Țicu Popovici (un caz neobișnuit: învăta ca vai de lume la toate obiectele, cam de 5 și 6, dar la matematică n-avea decît 9 și 10!) Marius...

— ...și eu! se foi Prințesă.

— Ce vorbești! se prefăcu Tiberică înspăimîntat. Atunci e de rău, înseamnă că am greșit cu toții!

Clasa izbucni în rîs, ca la o glumă bună. Prințesă roși:

— Pe cuvîntul meu! Așa le-am rezolvat pe toate! Crezi că numai tu ești cu moț? (și-și făcu un benghi în frunte, cu praf de cretă). Uite că am și eu! Cine pariază pe un pepsi că am rezolvat problemele exact ca Tiberică?

Rîzînd, aproape toți se înghesuiră să țină rămășagul. Din spirit de prietenie, Marius se declară de partea lui Prințesă.

— Băgați de seamă, rîse Gigi Fenesan, o să aveți de plătit vreo treizeci de sticle de pepsi!

A treia zi, profesorul Mihăilescu aduse tezele. Cinci elevi aveau nota 10, și șapte, nota 9. Printre aceștia, Prințesă...

— Nebunule, cum ai reușit? șopti Marius, căruia nu-i venea să creadă.

— Prin studiu perseverent! mîrîi Prințesă. Crezi că n-am observat? În toate zilele astea *m-ai ocolit*, urîtule, ca să tocești nestingherit! Cînd e vorba de vreo aiureală, hai, Prințesă, vino cu noi, în schimb, dacă aveți de învățat, vă încuiați în casă! Vreți, probabil, să ajungeți cu toții niște somități — și tu, și Tiberică, și Palaghiță, iar eu să vă lustruiesc pantofii, la ușa Academiei. *No, sir!* Află că, de data asta, m-am încuiat și EU în casă! Am hotărît: sîntem colegi de bancă la școală? Ei bine, *alea jacta est;* vom fi colegi și la Academie! Deocamdată, să ne pregătim de banchet: mi se pare că niște oameni simpatici ard de dorința de a ne trata cu cîte-o sticlă de pepsi!

(Va urma)

DIAMANTELE NEGRE

9

Scenariu: AUREL WEISS **Ilustrații: NICU RUSSU**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **OAMENII LUI GIG ÎI PRIND PE DINU ȘI PE ANCA. SÎNT SMULȘI DIN MÎINILE ACESTUIA DE CĂTRE GURU. SIMULÎND O EVADARE EI SE ÎNDREAPTĂ SPRE GOLFUL TAO.**

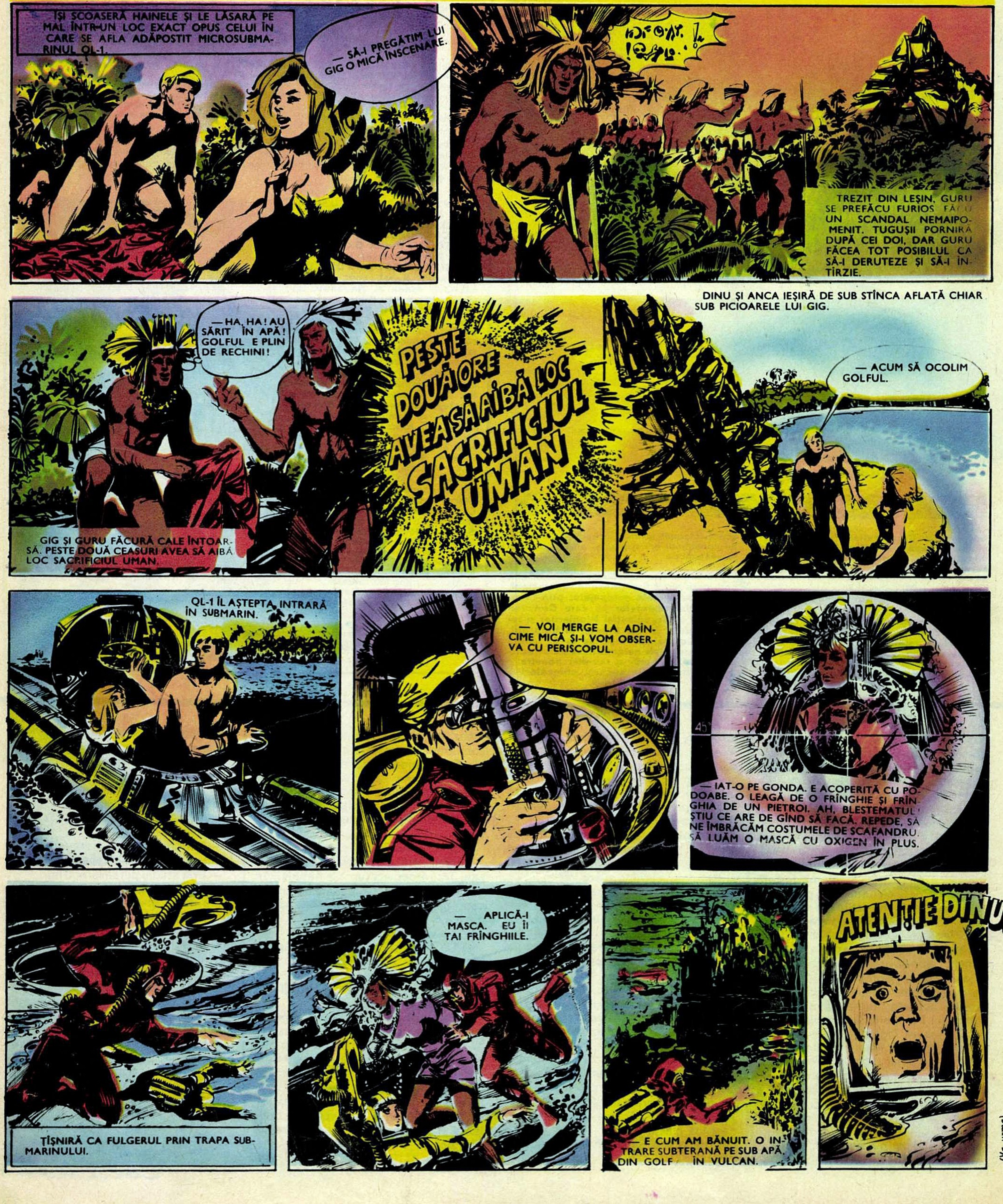
ÎȘI SCOASERĂ HAINELE ȘI LE LĂSARĂ PE MAL ÎNTR-UN LOC EXACT OPUS CELUI ÎN CARE SE AFLA ADĂPOSTIT MICROSUBMARINUL QL-1.
— SĂ-I PREGĂTIM LUI GIG O MICĂ ÎNSCENARE.
TREZIT DIN LEȘIN, GURU SE PREFĂCU FURIOS FĂCU UN SCANDAL NEMAIPOMENIT. TUGUȘII PORNIRĂ DUPĂ CEI DOI, DAR GURU FĂCEA TOT POSIBILUL CA SĂ-I DERUTEZE ȘI SĂ-I ÎNTÎRZIE.
— HA, HA! AU SĂRIT ÎN APĂ! GOLFUL E PLIN DE RECHINI!
GIG ȘI GURU FĂCURĂ CALE ÎNTOARSĂ. PESTE DOUĂ CEASURI AVEA SĂ AIBĂ LOC SACRIFICIUL UMAN.
PESTE DOUĂ ORE AVEA SĂ AIBĂ LOC SACRIFICIUL UMAN
DINU ȘI ANCA IEȘIRĂ DE SUB STÎNCA AFLATĂ CHIAR SUB PICIOARELE LUI GIG.
— ACUM SĂ OCOLIM GOLFUL.
QL-1 ÎL AȘTEPTA. INTRARĂ ÎN SUBMARIN.
— VOI MERGE LA ADÎNCIME MICĂ ȘI-I VOM OBSERVA CU PERISCOPUL.
45°
— IAT-O PE GONDA. E ACOPERITĂ CU PODOABE. O LEAGĂ DE O FRÎNGHIE ȘI FRÎNGHIA DE UN PIETROI. AH, BLESTEMATUL! ȘTIU CE ARE DE GÎND SĂ FACĂ. REPEDE, SĂ NE ÎMBRĂCĂM COSTUMELE DE SCAFANDRU. SĂ LUĂM O MASCĂ CU OXIGEN ÎN PLUS.
ȚÎȘNIRĂ CA FULGERUL PRIN TRAPA SUBMARINULUI.
— APLICĂ-I MASCA. EU ÎI TAI FRÎNGHIILE.
— E CUM AM BĂNUIT. O INTRARE SUBTERANĂ PE SUB APĂ, DIN GOLF ÎN VULCAN.
ATENȚIE DINU!

(Va urma)

PAGINA 5 MAGAZIN

BLITZ

O erupție vulcanică?
Nu! Este
noua hală de țevi sudate,
din Uzina Vulcan, București,
în plină activitate.

Vine vacanța

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									■	
2						■				
3			■		■		■			
4									■	
5		■								■
6	■							■		
7				■						■
8							■			
9						■				
10					■					

ORIZONTAL

1) A scris «Jocul ielelor». 2) Pregătește «expediția» peste mări, în frunte cu elevul Dima dintr-a VII-a. «Casă» de excursionist. 3) Nori nesfîrșiți. Vreme ploioasă. 4) Cutezătorii lui C. Chiriță. 5) Fratele lui Kasim care are de-a face cu patruzeci de hoți (2 cuv.) 6) Milenară fără margini! La revedere. 7) Roșie la mijloc!. A creat «Scări la stele». 8) Curelușă. 9) A scris istoria lui Ștefan cel Mare. Ține loc de hartă. 10) Ocolesc. Indicatoarele turistice.

VERTICAL:

1) A scris «Schiță în pantaloni scurți». La tren sau căruță. 2) Copiii din cărți. Nesfîrșit, necurmat. 3) Traian Popescu. Concursuri pe roți. 4) Căi ferate și drumuri pe hartă. Degete! 5) Începe etapa. Cota 1 400. 6) Loc de vacanță. 7) Constantin Chiriță. Ca floarea de colț. Pere! 8) Birou întors. Măsoară călătoria pe mare. 9) Notă muzicală. Pentru fotografiat sau filmat. 10) Autorul «Isprăvilor lui Ciopîrțilă. Lac vulcanic.

Cuvinte rare: Ilenar; Osi

UN ZÎMBET CU...

Bernard Shaw, plimbîndu-se intr-o zi pe stradă, fu oprit de un cetățean oarecare:

— Iertați-mă, domnule — spuse acesta — parcă v-am mai văzut pe undeva.

— E foarte posibil — răspunse marele umorist englez. Obișnuiesc să trec foarte des pe acolo.

Stop!

Vreți să construiți cu mijloace proprii un aeromodel cu motor? Dar un submarin? Dar o cameră de luat vederi?

În acest caz reînnoiți-vă din timp abonamentele la revista **«Racheta cutezătorilor»**. Prețul unui abonament pe trei luni este de 4,50 lei, iar pe sase luni 9 lei. Abonamentele se fac la factorii poștali, oficiile și agențiile P.T.T.R. precum și la difuzorii de presă din școli.

AFIȘ

Pentru săptămîna aceasta vă recomandăm:

O CARTE:

«Cinci impușcături în cer», *de Nicolae Tăutu, un nou supliment de aventuri editat de revista «Viața militară». Acțiune palpitantă, urmăriri și intimplări senzaționale..*

UN FILM:

«Păsări și ogari». *Cineaștii bulgari au creat un nou și interesant film despre lupta tineretului împotriva fascismului.*

UN DISC:

Muzică populară românească *interpretată de Ana Ispas. Discul cuprinde cîteva melodii de dor în care se vădește originalitatea acestei cîntărețe.*

O PIESĂ DE TEATRU:

«D'ale carnavalului» *la Teatrul «Lucia Sturza Bulandra», ne oferă o întîlnire deosebită cu dramaturgia lui Caragiale.*

JOIA VIITOARE ÎN Cutezătorii

Ce nu știți încă despre fauna globului, veți putea afla din Microenciclopedia care prezintă cele mai bizare animale, păsări și insecte.

ANTENE

- Antarctida este de 100 de ori mai mare decît România, iar cel mai înalt munte are 7 000 metri înălțime. Deși gerul aici ajunge pînă la −70°C, totuși acest continent de gheață este locuit de pescăruși, pinguini, foci și balene.
- Puiul de balenă cîntărește la naștere două tone și are o lungime de șapte metri. Zilnic cîștigă o sută de kilograme și crește cu cinci centimetri.

(urmare din pag. a 13-a)

REZULTATELE UNUI PASIONANT CONCURS

Domnica, com. Buteni, jud. Arad; **Sîrbu I. Marin,** com. Drăcșeni, jud. Teleorman; **Pop Elena,** satul Voiniceni, jud. Mureș; **Rășcanu P. Alexandru,** Titu-Gară, jud. Dîmbovița; **Nina Paraschivescu,** București; **Bolcoșan Elena,** Hărman, jud. Brașov.

II. **PENTRU CUPONUL ALBASTRU** (din rîndul părinților și rudelor cititorilor noștri)

a) **1 SET CU CINCI DISCURI: Stan Gheorghe,** București.

b) **CÎTE UN DISC: Silaghie Vasilica,** com. Cernica, jud. Ilfov; **Barcan Virgil,** București; **Oprea Gh. Joița,** com. Colceag, jud. Prahova; **Dragomir Gh. Ioana,** com. Valea Măcrișului; **Berzova Ana,** Susani, com. Traian Vuia, jud. Timiș; **Blaga Gheorghe,** Satu Mare; **Camber Valerica,** com. Cervenia, jud. Teleorman; **Ciucă Iuliana,** Tg. Neamț, jud. Neamț, **Meroșu Elena; Popovici Mihai,** Piatra Neamț; **Floarea Gheorghe,** com. Porumbacu de Jos; **Ganea Rodica,** Galați; **Maier Vasile,** com. Cora; **Lemnaru Agneta; Matiș Maria,** com Mînăstireni, jud. Cluj; **Bogdan Irimia,** com. Ciumești, jud. Satu Mare; **Petroșan Păunică,** com. Ostrov, jud. Tulcea; **Dudu Ionel Crăciunescu,** București; **Radu Todoran,** București; **Bogdan Irimia,** Satu Mare; **Pop Melania,** com. Ciumești, jud. Satu Mare; **Ferenț Lucia,** com. Răcăciuni; **Toma Silvia,** Timișoara; **Gheorghe Marin,** Galați; **Gergely Șt. Eva,** com. Ghimeș-Făget, jud. Bacău; **Băjenaru Elena; Niculescu Cecilia; Biro Ludovic-Pamaz; Vasilache Lucia,** sat Cîrja, jud. Vaslui; **Popovici Mioara; Saitiș Eugenia; Herciu Maria,** com, Ghijasa de Sus, jud. Sibiu; **Dumitru Pețcana,** Călărași.

III) **PENTRU CUPONUL VERDE** (din rîndul prietenilor cititorilor noștri)

a) **UN SET CU CINCI DISCURI: Vasile Saveliev** București.

b) **CÎTE UN DISC: Roșu Alexandrina,** Florești; **Slav F. Viorica,** com. Bujoru, jud. Teleorman; **Marinescu Angy,** Tr. Severin; **Vasile Mihalache,** com. Roșiori, jud. Brăila; **Tănase Ion,** Galați; **Bora Octavian,** Arad; **Popa Rodica,** Ploiești; Teleanu Viorica, **Zăbrălău,** jud. Covasna; **Abrudan Maria,** com. Lintea Mare, jud. Arad; **Zaharia Marieta,** com. Tătăranu, jud. Vrancea; **Bălănoiu Gabriela,** Slănic-Prahova; **Galea Gligor,** satul Lupoaia, jud. Bihor; **Ioniță Elena,** com. Măgurele, București; **Smărăndei Adrian,** com. Păstrăveni, jud. Neamț; **Paraschiv Camelia,** com. Berești-Bistrița, jud. Bacău; **Boșcu Theodor; Gariș Lazăr,** com. Hălmagiu, jud. Arad; **Artacu Nelu,** com. Izbiceni, Olt; **Mariaș Petru,** Baia Sprie, jud. Maramureș; **Ianicioiul Florin; Gal Rodica,** com. Sînlazăr, jud. Bihor; **Spînu Valentin,** București; **Duțuc Mihai,** Burdujeni; **Gheorghică Petru,** com. Vana, jud. Suceava; **Negrescu Constantin,** Cluj, **Caraiman Toader,** București; **Motea Radu,** București; **Marica Gheorghe,** Prahova; **Bejan M. Ștefan,** com. Parincea, jud. Bacău; **Rusu Gheorghe,** Tibănești, Iași; **Allesz Ildiko,** Șimleul Silvaniei, jud. Sălaj; **Tănase Ion,** Galați; **Stoica Simică,** Comănești.

Printre invitați, în cadrul întîlnirii de la Liceul nr.32 s-a aflat, evident, și Dorin Anastasiu care a interpretat pentru prietenii săi cîteva cîntece la cererea lor. Cu această ocazie i s-a înmînat din partea redacției **«Diploma pentru cel mai îndrăgit cîntăreț de muzică ușoară desemnat de cititorii revistei «Cutezătorii»: «UN MILION DE FLORI».**

Toate discurile obținute de cîștigători poartă autograful lui Dorin Anastasiu. Ele vor fi expediate poștal, împreună cu «Ecusonul Cutezătorii» pînă la 5 aprilie a.c.

Toți cîștigătorii care nu au adresa exactă, sînt rugați să ne-o indice de urgență.

Aventurile lui Crăița

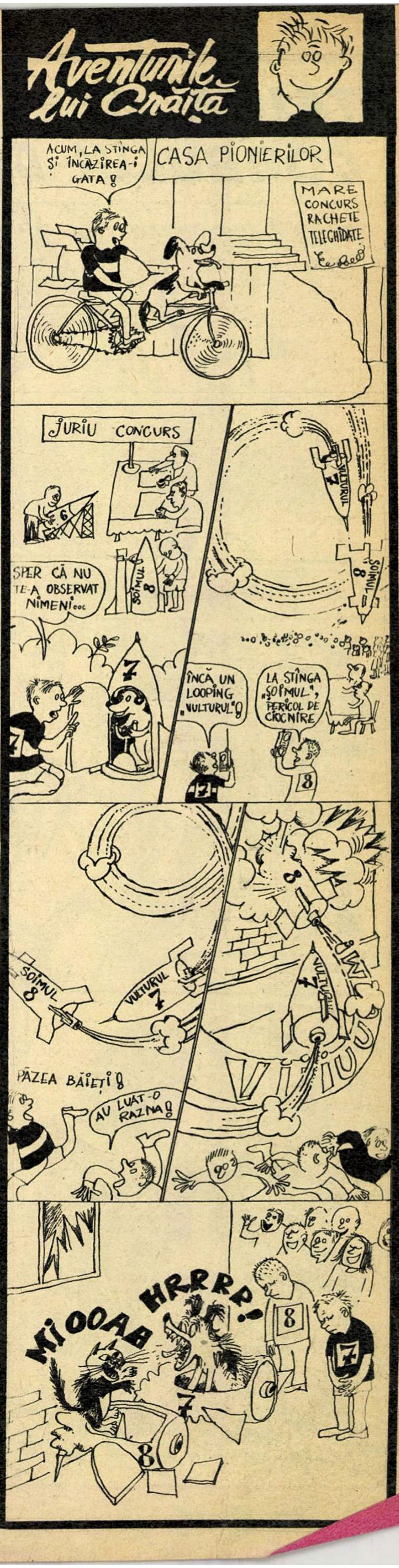
ACUM, LA STÎNGA ŞI ÎNCĂLZIREA-I GATA!
CASA PIONIERILOR
MARE CONCURS RACHETE TELEGHIDATE
JURIU CONCURS
6
ŞOIMUL 8
VULTURUL 7
SPER CĂ NU TE-A OBSERVAT NIMENI...
7
ÎNCĂ UN LOOPING „VULTURUL"!
LA STÎNGA „ŞOIMUL", PERICOL DE CIOCNIRE
8
ŞOIMUL 8
VULTURUL 7
PĂZEA BĂIEȚI!
AU LUAT-O RAZNA!
MIOOAB
HRRRR!
8
7

Ă-MÎNDRA VASILE

TAINA CORBULUI DE AUR

Scenariu: IULIU RAȚIU
Ilustrații: TEODOR BOGOI

10

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **COSTEA ȘI O DATĂ CU EL JANOS AU AFLAT DE LA MERCENARI CĂ CEL CARE L-A OMORÎT PE PIȘTA ESTE OMUL ÎN NEGRU.**

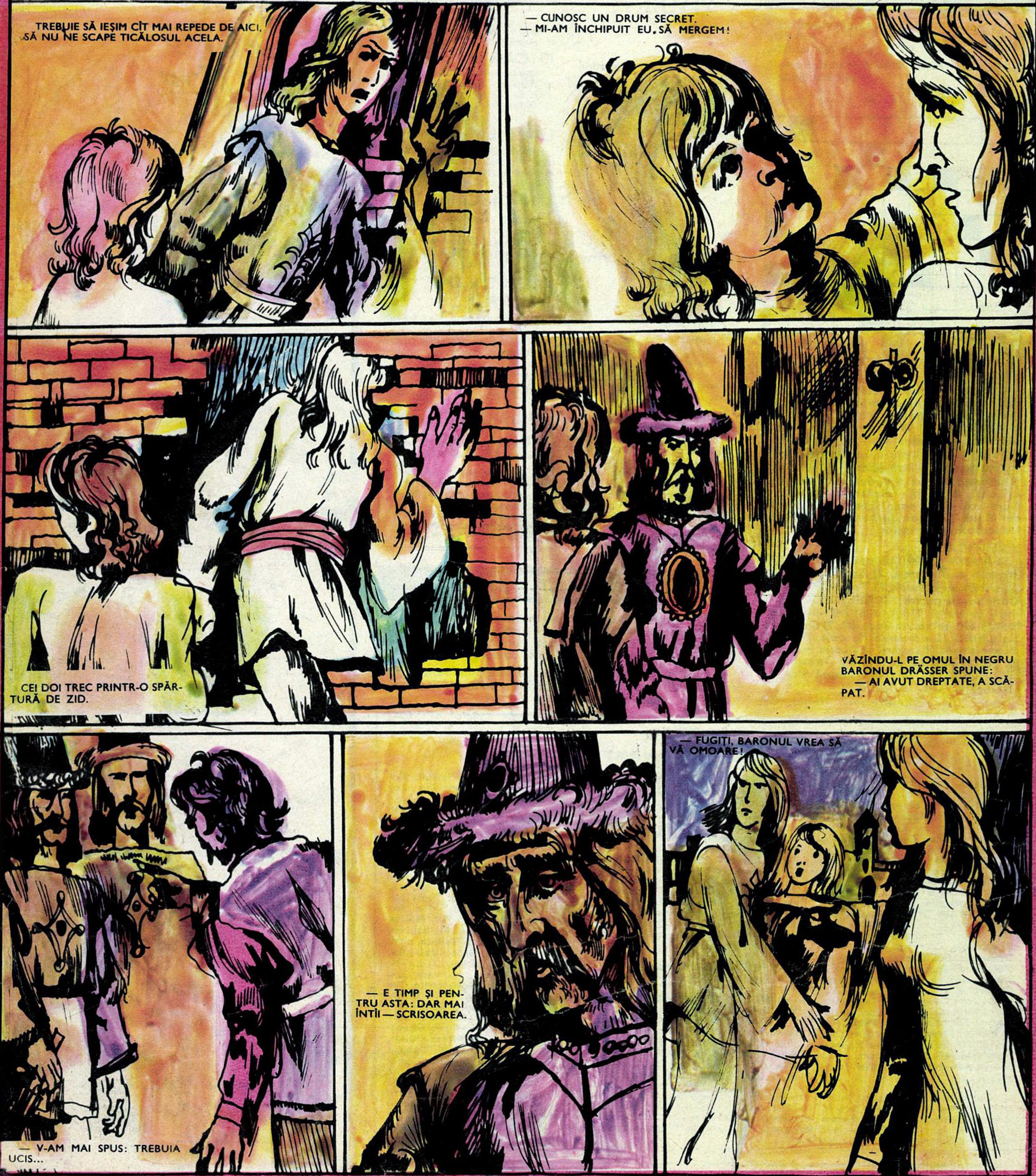
TREBUIE SĂ IEȘIM CÎT MAI REPEDE DE AICI, SĂ NU NE SCAPE TICĂLOSUL ACELA.
— CUNOSC UN DRUM SECRET.
— MI-AM ÎNCHIPUIT EU. SĂ MERGEM!
CEI DOI TREC PRINTR-O SPĂRTURĂ DE ZID.
VĂZÎNDU-L PE OMUL ÎN NEGRU BARONUL DRÄSSER SPUNE:
— AI AVUT DREPTATE, A SCĂPAT.
— V-AM MAI SPUS: TREBUIA UCIS...
— E TIMP ȘI PENTRU ASTA: DAR MAI ÎNTÎI — SCRISOAREA.
— FUGIȚI, BARONUL VREA SĂ VĂ OMOARE!

(va urma)

Cutezătorii 13

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAS

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

1 LEU